

Техникалық қадағалау жүзеге асырылуы тиіс кемелерді жобалау, жасау, жөндеу және пайдалану ережесі мен Кемелерге орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау туралы ережесін бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Қолік және коммуникация министрінің 2006 жылғы 12 желтоқсандағы № 334 Бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2006 жылғы 28 желтоқсандағы Нормативтік құқықтық кесімдерді мемлекеттік тіркеудің тізіліміне № 4497 болып енгізілді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Қолік және коммуникация министрінің м.а. 2011 жылғы 1 желтоқсандағы № 707 бұйрығымен

Ескеरту. Бұйрықтың күші жойылды - ҚР Қолік және коммуникация министрінің м.а. 01.12.2011. № 707 бұйрығымен.

"Ішкі су көлігі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16 бабының 4 тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған:

- 1) Техникалық бақылау жүзеге асырылуы тиіс кемелерді жобалау, жасау, жөндеу және пайдалану туралы ережесі;
- 2) Кемелерге орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау туралы ережесі бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Қолік және коммуникация министрлігінің Қоліктік бақылау комитеті (Қ.Б. Тұрлыханов) заңнамасымен белгіленген тәртіп бойынша осы бұйрықты мемлекеттік тіркеу үшін Қазақстан Республикасының Әділет министрлігіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Қолік және коммуникация вице-министрі Ә.Қ.Құсайыновқа жүктелсін.

4. Осы бұйрық оның алғаш ресми жарияланған күнінен кейін он құнтізбелік күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр

Қазақстан

Республикасының

Көлік және
министрінің

2006 жылғы

коммуникация

12

желтоқсандағы

N 334 бұйрығымен бекітілген

Техникалық бақылау жүзеге асырылуы тиіс кемелерді жобалау, жасау, жөндеу және пайдалану туралы ережесі 1-тaraу. Жалпы ережелер

1. Осы техникалық Техникалық бақылау жүзеге асырылуы тиіс кемелерді жобалау, жасау, жөндеу және пайдалану ережесі (бұдан әрі - Ереже) "Ішкі су көлігі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленген.

2. Ереже техникалық бақылау жүзеге асырылуы тиіс кемелерді жобалау, жасау, жөндеу және пайдалану тәртібін белгілейді.

3. Ережеде келесі жалпы терминдер мен түсініктемелер қолданылады:

1) жасаудағы кеме - киль діңгегін салу сәтінен бастап (немесе кеме корпусының жиналған салмағы корпустың барлық материалдарының есептік салмағының кемінде бір пайызын құрау ретінде анықталады) Жүзуге жарамдылық туралы күәлік пен Кеме қатынасы тіркелімінің басқа құжаттарын алған уақытқа дейін жаңадан жасалатын кеме;

2) жолаушы кемесі - жолаушыларды тасымалдауға арналған кеме;

3) жүк кемесі - жүктөрді;

4) итергіш-кеме - тіркеу қондырғылары бар және басқа кемелер мен жузу құралдарын итеру әдісімен жүргізуге арналған кеме;

5) кеме элементі - кеменің құрылымдық және функционалдық бөліктері: корпус, қондырмалар, кеме қондырғылары, жабдықтар, жарақтау заттары, өрттен қорғану құралдары, механизмдер, жүйелер, қазандықтар, жылу алмасу аппараттар, қысымдағы ыдыстар, электр жабдықтар, радиожабдықтар, мұздату қондырғылар, автоматтандыру құралдары, жүк көтеру құралдары, экологиялық қауіпсіздік жабдықтары;

6) кемелерді сыныптау - кемелерді сынып деп аталатын қайсы бір топқа жатқызылуы, Кеме қатынасы тіркелімімен кеме куәландыру нәтижелері бойынша жүзеге асырылады;

7) кеменің сыныбы - Ережеге сәйкес кеменің жататын тобы және ол белгілі бір техникалық параметрлердің бірігуімен сипатталады. Кемеге сыныбын беру, растау, жаңарту және қалпына келтіру Сыныптау куәлігін Кеме қатынасы тіркелімімен белгіленген мерзімге берумен айғақталады;

8) қондырма - су үсті бортynың палубасында борттан екінші бортқа созылған немесе кеменің кез келген бортynан кеме енінің төрт пайыз аспайтын қашықтықта орналасқан жабылған құрылыш;

9) құрама кеме - шикі мұнай мен мұнай өнімдерін, сондай-ақ сусымалы және басқа құргақ жүктөрді тасымалдауға арналған кеме;

10) құю кемесі - сұйық жүктөрді құю арқылы тасымалдауға арналған кеме;

11) пайдаланудағы кеме - жасалатын кеме болып табылмайтын кеме;

12) рубка - су үсті бортның палубасында немесе қондырмасының палубасында бір борттан кеме енінің төрт пайыз аспайтын қашықтықта орналасқан жабылған құрылыш;

13) сүйреп тартқыш - сүйреп тарту қондырғылары бар және басқа кемелерді және жүзбе ғимараттарды сүйреп тартуға арналған кеме.

4. Техникалық бақылау жүзеге асырылуы тиіс кемелерді жобалау, жасау, жөндеу және пайдалануда кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін Кеме қатынасы тіркелімі (бұдан әрі - Тіркелім):

1) кемелер мен олардың элементтерін жасауға, қайта жабдықтауға, жетілдіру мен жөндеуге техникалық құжаттамалардың келісілуі;

2) кемелерді жобалау, жасау, жөндеу, техникалық пайдалану және техникалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету туралы нормативтік актілерінің жобаларының келісілуі;

3) кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ететін Тіркелімнің нормативтік актілерін жасау және бекіту;

4) кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілердің жобаларын қарастыру;

5) кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша заңнамаларды жетілдіру үшін ұсыныстарды дайындау;

6) жасаудағы кемелерді, жөндеудегі кемелерді, пайдаланудағы кемелерді қуәліктендіру;

7) кемелерді жасаудың және жөндеудің қуәліктендіруі;

8) кеме сыныбын беру, растау және күшін жою;

9) Тіркелімнің құжаттарын беру және күшін жоюды жүзеге асырады.

Ескерту. 4-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Қолік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бүйрүғымен.

5. Кемелерді жобалауды, жасауды, жөндеуді және пайдалануды жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалар:

1) Тіркелімнің қызметкерлеріне Тіркелімімен техникалық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге қызметін жүзеге асыруына керек мәліметтер мен құжаттарды ұсынады;

2) Ережеде қарастырылған техникалық қауіпсіздікті қамтамасыз ететін жұмыстарды жүргізуге Тіркелімнің қызметкерлеріне кіру рұқсатын қамтамасыз етеді;

3) кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша Тіркелімнің қызметкерлерінің ұйғарымдарын орындайды.

6. Тіркелімнің қызметкерлерімен берілген ұйғарымы Тіркелімнің бастығында, көлік және коммуникация саласындағы уәкілетті органында және Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіп бойынша сотта шағымдалуы мүмкін.

7. Тіркелімнің қызметкерлерінің ұйғарымдарын орындамаған жағдайда

Т і р к е л і м :

1) кемелерді, кемелердің механизмдерін, құралдарын және техникалық жабдықтарын пайдалануға тыйым салынады;

2) беруден бас тартады немесе пайдалануға рұқсат ететін бұрын берілген күжаттардың күшін жояды.

8. Кемелерді жобалау, жасау, жөндеу және пайдалануда Тіркелім кемелерді жобалауға, жөндеуге, пайдалануға, жасаудағы кемелерді, жөндеудегі кемелерді және пайдаланудағы кемелерді Ережеге сәйкестігін раставтын келесі күжаттарды

б е р е д і ж ә н е к ү ш і н ж о я д ы :

1) Сыныптау күәлігі;

2) Жүзуге жарамдылық туралы күәлік;

3) Жолаушылар күәлігі;

4) Мұнайдан, ағын су мен қоқыстан ластануды болдырмау туралы күәлік;

5) Ережеге сәйкестігін раставтын күәландыру актілері;

6) Бір жолғы апаруға күәлік;

7) Күрделі жөнделген дизельге сертификат;

8) Бас кеменің негізгі техникалық мәліметтеріне карточка.

ЕскеRTу. 8-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

9. Тіркелімнің күжаттары күәландыру он нәтижесінің негізінде беріледі.

ЕскеRTу. 9-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

10. Ереженің 8-тармағының 1), 3) және 4)-тармақшаларында көрсетілген күжаттар жыл сайынғы раставу арқылы келесі күәландыруға дейін мерзіміне беріледі.

11. Жеке және занды тұлғалар жасаудан және қайта жабдықтаудан кейін барлық бас кемелерге Ереженің 8-тармағының 5) және 7)-тармақшаларында көрсетілген күжаттарды Тіркелімге ұсынады.

12. Тіркелімнің кеме қүжаттары кемеде сақталынады, экипажсыз пайдаланылатын кемелерде кеме қүжаттары кеме иесінде, тұрақты итергіш кемеге бекітілген жағдайда итергіш-кеме капитанында сақталынады.

13. Тіркелім берілген күжаттарының мынадай жағдайларда күшін жояды:

1) кеме элементтері бүлінген жағдайда, оның түзетілмеуі пайдалану қауіпсіздігін қамтамасыз етпейтін болғанда;

2) кемені белгіленген уақытта қуәландыруға ұсынбаған жағдайда;

3) жеке және заңды тұлғалармен Ережені орындаған жағдайда;

4) кеме құжаттарына сәйкес жүзу шарттары бұзылған жағдайда.

Ескерту. 13-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

14. Кемелерді жобалау, жасау, жөндеу және пайдалануда Тіркелім алғашқы күәландырудың нәтижелері бойынша кемеге сынып береді, сыныптау күәландырудың нәтижелері бойынша сыныбын растайды және басқа да техникалық күәландырудың нәтижелері бойынша сыныбын растайды немесе оның күшін жояды.

Ескерту. 14-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бүйрекімен.

15. Сыныбын беру және растау кеменің құрылымдық ерекшеліктері мен басқа арнағы сапаларын ескере отырып сыннып формуласына қатысты Ереженің талаптарын қанағаттандыратынын білдіреді (міндегі, жүзу ауданы, мұздық күшетулер, автоматтандыру жүйелері мен қондырғылар және басқалар).

16. Кемеге сыныбын беру және растау Сыныптау күелігін берумен расталады.

Сынып формуласы алғашқы куәландыру кезінде Сыныптау күәлігінде және Жұзуге жарамдылық туралы күәлігінде жазылады.

Ескерту. 14-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Қолданиске және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз)
Бүйрек ғымен.

16-1. Мынадай жағдайларда Сыныптау күелігінің күші жойылады және кемесыныбының іс-әрекеті тоқтатылады:

1) ұйғарылған мерзімде кеме тұстастай немесе оның жеке элементтері күәландыруға үсінілмағанда;

2) апаттық жағдайдан кейін, көрсетілген жағдайда кеме кезектен тыс
куәландыруға үсінілады;

3) Тіркеліммен мақұлдаманбаған құрылмалық өзгерістер енгізгенде;

4) кеме элементтерін жөндеуді орындау және кейіннен Тіркеліммен қуәландыру жүргізу бойынша техникалық шарттарды келісүі болмағанда;

5) кемелерді Тіркелімнің нақты жағдайлар үшін реттелген деңгейінен асатын шөгүімен пайдалану, сондай-ақ кемелерді кемеге тағайындаған сыныбына

немесе Тіркелімнің бекіткен шектеулеріне сәйкес келмейтін жағдайларда пайдалану;

6) кемені күеландыру процесі кеме иесінің бастамасы немесе кінәсі бойынша тоқтатылғанда;

7) Тіркелім қойған талаптарды (кеменің жөндеуде тұруынан басқа) орындау үшін кемені 3 жылдан артық пайдаланудан шығару, сондай-ақ тұрақта тұру немесе сақтау;

8) кеменің суға батуымен немесе оның істен шығуымен байланысты.

Ескерту. 16-1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз)
Бұйрығымен.

16-2. Тіркелім осы белгіні сынып рәмізіне енгізуге негіз болатын жағдайларды өзгерту кеменің бұзған кезінде сынып рәмізіндегі тиісті таңбаны жояды немесе өзгертеді.

Ескерту. 16-2-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз)
Бұйрығымен.

16-3. Осы разрядтағы бассейнде тұрақты пайдаланылатын кеме сыныбы осы бассейн разрядынан төмен болмауы тиіс.

Ескерту. 16-3-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз)
Бұйрығымен.

16-4. Тіркелім кеменің негізгі сыныптау таңбасын немесе түрін және бағытын өзгерту жағдайда кеме иесінің өтінімі бойынша кемелерді қайта жіктейді.

Ескерту. 16-4-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз)
Бұйрығымен.

17. Ішкі су жолдарында жүзуге арналған кемелердің сынып формуласындағы негізгі белгілері әріптік мағына болып табылады "Л", "Р", "О", "М" олар кеме құрылымын және кемені пайдалануға болатын су бассейні дәрежесін анықтайды.

Негізгі сынып белгілері "Л", "Р", "О", "М" бар кемелер 0,6; 1,2; 2,0 және 3,0 метр (бұдан әрі - м) биіктікте жүзуге арналады.

18. "Өзен-теңіз" жүзу кемелердің сынып формуласындағы негізгі белгілері әріптік мағына болып табылады "М-СП", "М-пр", "О-пр", олар кеменің құру ерекшеліктері және теңіз аудандарында оны пайдалану шарттарын анықтайды.

Ескерту. 18-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз)
Бұйрығымен.

18-1. Негізгі сыныптың рәмізге қатысты қолданылатын толқындардың нормативтік биіктігінің сипаттамалары осы бұйрықтың қосымшасына сәйкес белгіленуі тиіс.

Ескерту. 18-1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

19. Кеменің құрылымдық ерекшеліктеріне байланысты негізгі сынып белгілері сынып формуласына енетін мынадай белгілермен толықтырылады:

1) Тіркеліммен немесе басқа Тіркеліммен танылған сыныптау органның күәландырылуымен жасалған кемелер үшін - "КТә таңбамен, ол негізгі таңбаның алдына қойылады, мысалы "КТ-О";

2) сынып формуласына сынып белгісінен кейін үтірден (сынып формуласындағы өлшемділік келтірілмейді), мысалы: "КТ-О1,5", "КТ-О2,0", "КТ-01,8" бірінші белгіге дейінгі дәлдікпен пайдалану кезінде жеткілікті толқын биіктігі тікелей енгізіледі;

3) арнайы мұздық күшетулері бар кемелерге - жақшаға алынған сөз "мұз", мысалы "КТ-О2,0". Мұзжарғыштар үшін "мұз" деген сөздің орнына "мұзжарғыш" - " (мұзжарғыш) " ;

4) егер кеме немесе оның кейбір элементтері пайдалану тәжірибесіне тексерілмесе, бірақ Тіркеліммен пайдалануға кеменің жаңа элементтерін зерттеу мақсатымен тәжірибелік ретте жіберілсе, сынып мысалы, "Э-М2,8" формуласына "КТ" белгісінің алдына "Э" белгісі енгізіледі;

5) автоматтандыру құралдарымен жабдықталған кемелер үшін сынып формуласының соңында "А" әріпі жазылады.

Ескерту. 19-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

20. Негізгі сынып белгілері "М-СП", "М-пр", "О-пр" бар кемелер толқынның нормативтік биіктігі 3 пайыздық болғанда 3,5; 2,5; және 2,0 м биіктікте жүзуге арналады.

Ескерту. 20-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

21. Сынып формуласына негізгі сынып белгісінен кейін үтірден кейін бірінші белгіге дейінгі дәлдікпен пайдалану кезінде жеткілікті толқын биіктігі тікелей енгізіледі (сынып формуласында мөлшерлік келтірілмеген).

2-тарау. Кемелерді жобалау, жасау, жөндеу және пайдалануда техникалық куәландыру

22. Кемелерді жобалау, жасау, жөндеу және пайдалануда Тіркелім куәландырудың келесі түрлерін жүзеге асырады:

1) кемелерді сыныптау куәландыру - Тіркеліммен кемелерге сыныбын беру, растау және күшін жою нәтижесінде кемелерді куәландыру;

2) кемелерді алғашқы сыныптау куәландыру - кеме элементтерінің, оның тұрпатының және мақсатының өзгеруінен, сонымен қоса Тіркелімнің құжаттары жоқ кемені есепке қабылдау кезінде, оның ішінде, оған қатысты алдында басқа сыныптау қоғамының техникалық бақылауы жүзеге асырылған кеменің жасалуынан, қайта жабдықтауынан, жаңғырту немесе жөндеуден кейін жүргізіледі;

3) кемелерді кезекті куәландыру - сыныптау куәландырудың кезенділігіне байланысты, кеменің жасауға, кеменің пайдалануға және оның пайдалану тәртібінің кезеңдермен өткізілетін, кемелерді куәландыру;

4) кемені жасау мен жөндеуді куәландырулар - жасау, жөндеу мен қайта жабдықтауға байланысты кемені жасау мен жөндеудің Ережеге сәйкестігін анықтау үшін өткізілетін куәландырулар;

5) кемелерді кезектен тыс куәландыру - келесі жағдайларда жүзеге асырылатын куәландырулар:

кеме элементтерінің зақым келуінен кейін, оны түзетпей пайдалану қауіпсіздігі қамтамасыз етілмеуі мүмкін болғанда;

зақым келулердің жойылуынан кейін;

кеме иесінің өтініші бойынша (жұзу қауіпсіздігіне құдік тудыратын ақау байқалған жағдайда, кеменің техникалық құйін немесе жұзу ауданын анықтау қажет болғанда Тіркелімнің құжаттарын беру үшін, кей жағдайларда, Қазақстан Республикасы заңдарына сәйкес);

тәжірибедегі кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатымен;

кеменің құрылымы мен сыныбына сәйкес келмейтін жұзу жағдайында бір жолғы өтулер және айдауларға рұқсат үшін, жөндеу немесе тұсіру орнына және осындай өтулерден кейін қарау үшін бір жолғы өтулерге рұқсат үшін;

кеме мақсатын немесе тасылатын жүк түрін өзгерту кезінде;

Тіркелім қызметкерінің ұйғарымын орындау кезінде;

Тіркелім кемені пайдалануға тыйым салғаннан кейін, Тіркелімнің құжаттары мен техникалық куәландыру алу үшін;

басқа бассейндерден айдаумен немесе темір жолмен келген және Тіркелімнің құжаты бар кемелерді тіркеуге қою үшін;

техникалық жағдайын алдын ала анықтау, сондай-ақ алдағы уақытта кеме элементтерінің кезекті куәландыруына байланысты мәселелерді шешу мақсаты мен .

Ескерту. 22-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

23. Кемелердің "М-СП", "М-пр" "0-пр" класындағы сыныптау куәландыруы әр бе с жыл сайын өткізіледі.

Он бес жылдан асқан кемелердің сыныптау куәландыруы әр жыл сайын өткізіледі .

Ескерту. 23-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

24. Куәландыруларды өткізуудің күні, уақыты мен объектілері Ереже және ішкі су көлігі саласындағы басқа да нормативтік құқықтық актілер негізінде Тіркелім басшысының бұйрықтарымен анықталады.

Ескерту. 24-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

25. Куәландыру отыз күнтізбелік күннің ішінде өткізіледі.

Ерекше жағдайларда оның ішінде жеке және занды тұлғалардың өтініштері бойынша Тіркелімнің басшысы тиісті бұйрығын қабылдау арқылы куәландырудың уақытын жиырма күнтізбелік күнге созады.

Ескерту. 25-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

26. Жеке және занды тұлғалардың куәландыру объектілерін немесе құжаттарды ұсынбаған жағдайда, куәландыру жүргізу мерзімі Тіркелімнің қызметкерлеріне объектілерін мен қажетті құжаттар бергенге дейін тоқтатылады.

Ескерту. 26-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

27. Кеменің пайдалану кезіндегі алғашқы куәландыру көлемі жөндеу көлемінен, жетілдіруден немесе қайта жабдықтаудан, кеме қызметінің уақытынан, кеме элементтерінің техникалық күйінен, техникалық құжаттамалардың болуынан және тағы басқа және жалпы жағдайда кезекті және жіктемелік куәландыру көлемінен кем болмауы тиіс.

28. "М-СП" сыныптағы кемелердің кезекті куәландыру сыныптау куәландыру

күнінен үш айдан кеш емес және аталған куәландыруды өткізу күнінен үш ай
ерте мерзімде өткізіледі.

Кезекті куәландыру нәтижелері бойынша кеменің мақсатына сәйкес және
сыныбын растау үшін бағытталған талаптар қойылады.

**Ескерту. 28-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация
министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз
) Бұйрығымен.**

29. Кемені кезекті куәландыруға ұсыну алдында кеме иесімен қараша, ақауды
тексеру, Тіркелім таныған ұйымдардың құжаттарымен және кеме иесінің
актісімен расталған кеме элементтері параметрлерінің өлшемдеріне байланысты
жұмыстарын орындалуы тиіс.

**Ескерту. 29-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация
министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз
) Бұйрығымен.**

30. Сыныптау куәландыру пайдалануға дайын кемеде жүргізіледі.

**Ескерту. 30-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация
министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз
) Бұйрығымен.**

31. Сыныптау куәландыру кезінде кеме иесі Тіркелімнің қызметкерлеріне
кезекті куәландырудан кейін орындалған жұмыстардың құжаттарын, параметрді
өлшеу нәтижелері, кеме элементтеріне сынақ жүргізу жөніндегі актін,
ауыстырылған-бөлшектеріне сертификаттарды ұсынуы тиіс.

**Ескерту. 31-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация
министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз
) Бұйрығымен.**

32. Сыныптау куәландыру кезінде жеке және занды тұлғалардың Тіркелім
қызметкерлерінің кезекті куәландыру кезінде қойған талаптарын орындалуы
тексеріледі.

**Ескерту. 32-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация
министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз
) Бұйрығымен.**

3-тaraу. Техникалық бақылау жүзеге асырылуы тиіс кемелерді жобалау, жасау және жөндеу

33. Техникалық бақылау жүзеге асырылуы тиіс кемелерді жасауға дейін,
жобалауды жүзеге асыратын жеке және занды тұлға Тіркелімге техникалық
құжаттама жобасын келісуге ұсынады.

34. Тіркеліммен келісілген техникалық құжаттамаға өзгертулер мен толықтырулар енгізу кезінде, жобалауды жүзеге асыруши жеке және заңды тұлға, аталған өзгерістер мен толықтыруларды есепке алып жұмыс бастамас бұрын, Тіркелімге келісу үшін техникалық құжаттаманың жаңа жобасын немесе техникалық құжаттамаға өзгертулер мен толықтырулар енгізудің жобасын ұсынады.

35. Мөлшерлерді анықтау үшін техникалық құжаттамадағы есептер, Тіркеліммен келісілген тәсілдер бойынша орындалады.

36. Техникалық құжаттаманың жобасы Тіркелімге қағаз (нөмірленген беттермен, тігілген түрде бір данада) және электронды жеткізгішінде жіберіледі.

37. Тіркеліммен техникалық құжаттаманың жобасын (өзгертулердің немесе оларға толықтырулар жобасын) қарау уақыты техникалық құжаттаманың жобасы (өзгертулердің немесе оларға толықтырулар жобасы) түскен күннен отыз күнтізбелік күн мерзімі болады.

38. Қарау мерзімі өткеннен кейін, кемені жобалауды жүзеге асыруши тиісті жеке және заңды тұлғаға кешіктірмей көшірмесін жіберу арқылы, Тіркелім келесі шешімдердің бірін қабылдайды:

1) техникалық құжаттаманың жобасын (өзгертулердің немесе толықтырулардың жобасын) келісу туралы;

2) техникалық құжаттаманың жобасын (өзгертулердің немесе толықтырулардың жобасын) келісуден бас тарту туралы.

39. Жобаның мазмұны Ережеге және кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы басқа да нормативтік құқықтық актілерге сәйкес келмеген кезде Тіркелім техникалық құжаттаманың жобасын (өзгертулердің немесе толықтырулардың жобасын) келісуден бас тартады. Келісуден бас тартудың себептері Тіркелім шешімінде жазбаша түрде түсіндірілуі тиіс.

40. Техникалық құжаттаманың жобасын (өзгертулердің немесе толықтырулардың жобасын) келісу Тіркелімнің жобада мөртаңбасын қоюмен расталады.

41. Техникалық құжаттаманың жобасына Тіркелім келісімінің қолданылу мерзімі алты жылды болады.

Осы мерзім өткеннен кейін техникалық құжаттама (оның жобасы, өзгертулердің немесе толықтырулардың жобасы) осы тараудың талаптарына сәйкес Тіркеліммен қайта келісуге жатады.

42. Жөндеуге, жаңғыруға және қайта жабдықтауға арналған техникалық құжаттаманың келісін Тіркелім мерзім шектеусіз орындауды.

43. Жалпы жобалау құжаттарында келесі ақпараттар болуы тиіс:

1) техникалық жоба құжаттарының ведомості;

2) тапсырыс берушімен келісілген техникалық тапсырма қосылған жобаға

түсіндірме жазба, егер Тіркеліммен қаралған болса, техникалық ұсыныс немесе жоба эскизі бойынша Тіркелімнің ескертпелері орындалғаны туралы анықтама, автоматтандыру күралдарының сенімділігі жөнінде мәліметтер;

3) м а м а н д а н ы м ;

4) бас кеменің сынақ қабылдау бағдарламасы мен әдістемесі (техникалық жоба бекітілгеннен кейін ұсынылады);

5) негіздеумен жобада жіберілген болса Ережеден өзге шешімдердің тізімі;

6) жүк кемесі үшін тиеу, түсіру және балластау нұсқаулығы (жұмыс жобалау кезінде массалар күшін анықтағаннан кейін ұсынылады);

7) ауытқымаушылық пен батпаушылық жөніндегі ақпарат (жұмыс жобалау кезінде массалар күшін анықтағаннан кейін ұсынылады);

8) ж а л п ы о р на л а с у с ы з б а л а р ы ;

дабыл қол шамдары мен антенналар көрсетілген бүйірлік түрі; су өткізбейтін қалқалар, палубалар, платформалар көрсетілген бойлай кесу; негізгі жабдықтары, механизмдері, қондырғылары бейнеленген палубалар, трюмдер, көпіршелер, платформалар жоспарлары;

9) руль рубкасындағы жабдықтардың жалпы орналасуы;

10) қопарылыс-өрт қауіпті зоналар мен жайлардың орналасу схемасы;

11) кеме корпусының теориялық сыйбасы;

12) салмақ күшінің есебі және салмақ ортасының, дифференттің және әрбір күш жағдайы үшін басты ауытқымаушылық жайы;

13) әрбір күш жағдайы үшін қисау және аударылу моменттерінің және қисау бұрышының-кестесімен бірге статикалық және динамикалық ауытқымаушылық диаграммасы (ауытқымаушылық диаграммасының иығын есептеу мен басқа осы сияқты есептерді ұсынбауға болады); әрбір күш жағдайы үшін ауытқымаушылықты тексеру; электронды-есептегіш машинада (бұдан әрі - ЭЕМ) есептерді орындау кезінде бағдарламаға енгізілетін алғашқы мәліметтер кестесі;

14) кемелердің батпаушылық есебі;

15) су үсті бортның есептері;

16) кемені басқарудың, соның ішінде тұтас итерілетін құрамды басқару е с е п т е р і ;

17) жалпы сыйымдылық есептері;

18) сертификатпен немесе Тіркелімнің басқа құжатымен жабдықталуға жататын материалдары, жинақтау бұйымдары және жабдықтарының ведомості.

44. Корпус жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

1) негізгі жиынтық-бөлшектерімен бірге корпустың мидель-шпангоуты және көлденең қимасы ;

2) жиынтық-кестесімен бірге кеменің жалпы иілуіне қатысатын корпус пен қондырманың конструктивтік сыйбасы;

3) күрделі айналдырма корпустары бар кемелер үшін сыртқы қаптамасының созбасы;

4) құрылымдар мен корпус байланысы өлшемдерін таңдау есептері, ЭЕМ есеп орындау кезінде бағдарламаға енгізілетін мәліметтер кестесі;

5) жалпы және бір жердегі тербеліс есептері;

6) корпус элементінің мықтылығы мен орнықтылығының есептері (бір корпусты болат кемелер мен ұзындығы елу метрден артық катамарандар, корпусы жеңіл қоспалы кемелер, су асты қанатты кемелер, аяу тұғырықты кемелер, корпусы пластмасы кемелер үшін), ЭЕМ есеп орындау кезінде бағдарламаға енгізілетін мәліметтер-кестесі;

7) корпус беріктігінің есептері (корпусы темір бетонды кемелер үшін);

8) кеменің көлденең беріктігі есептері;

9) қондырма беріктігі есептері (ұлken кесікті терезе оймалары бар жолаушы кемелері үшін);

10) люк қақпақтары мен негізгі жүргізу-бөлшектерінің беріктік есептерімен бірге кеменің люк жабуларының жалпы бейнесі;

11) тозу мен бір жердің қалдық деформациясын ескере отырып жалпы беріктік есебі, ЭЕМ есеп орындау кезінде бағдарламаға енгізілетін мәліметтер - кестесі;

12) мұжарғыштардың мұздық беріктігінің есептері.

45. Жабдықтар мен бөлме жайларды оқшаулау жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

1) өндеу, құрылымдық және оңашалау материалдардың орналасу орны мен олардың жану сипаттамасы, жай еденінің әрбір бір шаршы метрге жану материалдарының саны көрсетіле отырып, кемеде қолданылуы туралы мәліметтер;

2) бөлме жайларды оқшаулау мен өндеу схемасы.

46. Жалпы кемелік қондырғылар жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

1) дабыл және ажыратқыш құралдарының орналасу схемасы;

2) Ереже бойынша қондырғы элементтерін таңдау немесе есептері;

3) жаңа үлгідегі қондырғылардың жалпы орналасу сыйбалары.

47. Механизмдер және қуаттылық қондырғы жүйелері жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

1) машина-бөлімдерінде, орталық басқару посты, кіру және шығу жолдары көрсетіле отырып, негізгі және қосымша механизмдер мен жабдықтардың орналасуы;

2) дейдвуд қондырғысы, қозғалтқышы, біліктері мен жалғау муфталары бар білік өткізу;

3) білік есебі: қозғалтқыш өткізу (соның ішінде айналу теңселісі) және элементтерін таңдау есебі;

4) салқыннату, май, отындық, ауа жіберу, газ жүргізу (бөлімнің жалпы түрінде бейнелеуге рұқсат етіледі), бу өткізу, конденсаттық-азықтық, үрлеу жүйелердің (жұмыс параметрлері, диаметрі, труба қабырғаларының қалындығы, труба мен арматура жасалған материалдар көрсетіле отырып) ұстанымды схемалары.

48. Жалпы кемелік жүйелері жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

1) желдету, өрт сөндіру, құрғату, балластық, мұнай қоспалы трюм сулары, сұйық жылыту, қосымша және палуба механизмдерінің гидропневможүргізу, сұйылтылған газды тұрмыстық орнату, ауа, қайта құю және өлшеу трубақұбырлары, қысылған ауа жүйелерінің (жұмыс параметрлері, диаметрі, труба қабырғаларының қалындығы, труба мен арматура жасалған материалдар көрсетіле отырып) ұстанымды схемалары;

2) кемелік жүйелер есебі: кеме жүйелерінің: желдету, өрт сөндіру, құрғату, балластық, қысылған және босату ауа есебі.

49. Мұздату қондырғысы жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

1) мұздату қондырғысын жалпы орналастыру сызбасы;

2) мұздату агентінің, салқын сұйрету, желдету, ауа салқыннату және сумен салқыннату жүйелерінің, басқару, бақылау, дабылдандыру және қорғау жүйесінің ұстанымды схемалары;

3) мұздату қондырғысы бойынша негізгі есептер.

50. Мұнай құю кемелері үшін қосымша мынадай құжаттар ұсынылады:

1) сорғыш бөлімінде жабдықтарды орналастыру сызбасы;

2) жүк, тазалау, газ өткізу жүйелерінің ұстанымды схемалары.

51. Автоматтандыру жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

1) дистанциялық басқару және автоматтандыру негізгі құралдарының, посттардың, басқару пульттерінің орналасуы;

2) дистанциялық басқару, автоматтандыру және негізгі кемелік техника құралдары мен жүйелерінің апattyқ-сақтық дабылдамасының азықтандыру көзі көрсетіле отырып ұстанымдық және құрылымдық схемалары.

52. Электр жабдықтары жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

1) негізгі және апattyқ көздерден: қуат, жарықтандыру желілері (топ қалқандарға дейін) ұстанымдық бөлу схемасы;

2) басты және апattyқ тарату қалқандарының, басқару және типсіз орындалған тарату қалқандары пульттерінің ұстанымдық схемалары;

3) электрлік жүргізудің ұстанымдық схемалары;

4) негізгі және апattyқ жарықтандыру бірінші желісінің ұстанымдық

с х е м а с ы ;

- 5) ажыратқыш және дабыл қол шамдарының ұстанымдық схемалары;
- 6) авраль және өрт дабылдамасының ұстанымдық схемасы;
- 7) бас тоқ, қозу, басқару, бақылау, дабылдандыру тізбегінің, есу электр қондырғысының қорғау және блоктаудың ұстанымдық схемасы;
- 8) өткізбейтін корпусы бар кемелер үшін жерге қосу схемасы;
- 9) найзағай қайтару қондырғысының схемасы (кеменің жалпы бейнесінде көрсетуге рұқсат етілген);

10) кеменің барлық тәртіптерін қамтамасыз ету үшін қуат тәртібінің кестесі және электростанциясының қажетті қуатын есептеу, сондай-ақ генераторлардың саны мен қуатын таңдауды негіздеу;

- 11) кабельдер қимасы ауданын есептеу;
- 12) тоқтың қысқа тұйықталуы және кернеудің өзгерісін есептеу;
- 13) шинаны, коммутациялық және бас таратушы қалқанды қорғау аппаратурасын және қысқа тұйықталу кезінде динамикалық және термиялық қондырғыларға жауапты қондырғы кабельдерін есептеу (генератордың номинальды қуаты немесе жүз киловаттынан артық генераторлар қосарлы жұмыс істеген кездеген);

14) найзағай жарқылынан қорғауды есептеу.

53. Байланыс және навигация құралдары жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

1) радиобайланыс құралдарының, қатты сөйлеу байланысы мен трансляцияның, электр радио навигацияның, қызметтік телефон байланысының құралымдық схемасы;

2) радиорубкада, аппарат жайында жабдықтарды орналастыру сызбасы;

3) антенналарды орналастыру сызбасы (кеменің жалпы бейнесінде көрсетуге рұқсат етілген);

4) антенналар параметрлері мен радиобайланыс қашықтығын есептеу.

54. Ішкі жану қозғалтқыштары, редукторлар жөнінде құжаттарында келесі

акпарат болуы тиіс:

1) техникалық тапсырмасымен бірге түсініктеме жазба;

2) жабдықтауға техникалық шарттар;

3) жалпы бейне мен жауапты бөлшектердің сызбасы;

4) отын, май, салқыннату, жіберу, электр жабдықтары, дистанциялық басқару, автоматтандыру, апattyқ-сақтық дабылдамасының және қорғау жүйелерінің ұстанымдық схемасы;

5) тұғырықты сынақтар бағдарламасы;

6) қозғалтқыштың жауапты бөлшектерінің беріктігін есептеу, картердегі желдету қондырғыларының және сақтандырғыш клапандарын есептеу,

подшипниктердегі (түпкілікті, шатунды, берік) ең үлкен және орта үлесті қысым мәліметтерін есептеу, біліктердің есебі, тісті ілмектер мен подшипниктер редукторын, іру тербелісін есептеу.

55. Бу және су жылыту қазандары жөнінде құжаттарында келесі ақпарат
б о л у ы т и і с : P 0 9 2 1 2 6

- 1) техникалық тапсырмасымен бірге түсініктеме жазба;
- 2) жабдықтауға техникалық шарттар;
- 3) онға бір масштабтан кем емес және екіге бір масштабтан кем емес жалғау-бөлшектерінің бойлау және көлденең қимасымен бірге жиынтық сыйбасы ;
- 4) қазан беріктігінің есебі (көру қысымына гидравликалық сынақтар кезінде беріктік қорын тексеруді қоса);
- 5) сақтандырыш клапандардың қима ауданын есептеу;
- 6) жинау мен қорытудың технологиялық процесі;
- 7) автоматтандыру, қорғау, апattyқ-сақтық дабылдамасының ұстанымдық схемасы ;
- 8) сынақтар бағдарламасы.

56. Жүк көтеру қондырғылары жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы т и і с :

- 1) техникалық тапсырмасымен бірге түсініктеме жазба;
- 2) жабдықтауға техникалық шарттар;
- 3) жүк көтеру қондырғыларының, беріктік метел құрылымдарының механизмдердің жалпы бейне сыйбалары;
- 4) кинематикалық схемасы;
- 5) электр жабдықтарының ұстанымдық схемасы;
- 6) қауіпсіздік приборлары мен қондырғыларының схемалары (олардың әрекетін сипаттауды қоса);
- 7) жүк көтеру қондырғылары элементтерінің қуаты мен кернеулерінің есебі;
- 8) сынақтар бағдарламасы.

57. Тіркейтін жабдығы жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

- 1) техникалық тапсырмасымен бірге түсініктеме жазба;
- 2) жабдықтауға техникалық шарттар;
- 3) тұғырықты сынақтар бағдарламасы;
- 4) құлышты немесе сүйреп тартқыш станцияларының жинақ сыйбалары;
- 5) жауапты бөлшектер сыйбалары;
- 6) беріктік есептері.

58. Палуба және қосымша механизмдер жөнінде құжаттарында келесі ақпарат
б о л у ы т и і с :

- 1) техникалық тапсырмасымен бірге түсініктеме жазба;

- 2) жабдықтауға техникалық шарттар;
- 3) жалпы бейне сызбалары;
- 4) жауапты бөлшектердің жинақ сызбалары;
- 5) автоматтандыру, қорғау, апаттық-сақтық дабылдамасының ұстанымдық схемасы;

6) есептер ;

7) сынақтар бағдарламасы.

59. Тісті және гидравликалық беріліс жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс :

- 1) техникалық тапсырмасымен бірге түсініктеме жазба;
- 2) жабдықтауға техникалық шарттар;
- 3) қимасы бар жалпы бейне сызбалары;
- 4) кинематикалық схема;
- 5) есептер ;

6) автоматтандыру, қорғау, апаттық-сақтық дабылдамасының ұстанымдық схемасы ;

7) сынақтар бағдарламасы.

60. Электр жабдықтары жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

- 1) техникалық тапсырмасымен бірге түсініктеме жазба;
- 2) жабдықтауға техникалық шарттар;
- 3) қимасы бар жалпы бейне сызбалары;
- 4) ұстанымдық электр схемалары, автоматтандыру, қорғау, апаттық-сақтық дабылдамасының схемасы ;

5) есептер ;

6) сынақтар бағдарламасы.

61. Радиожабдықтар жөнінде құжаттарында келесі ақпарат болуы тиіс:

- 1) техникалық тапсырмасымен бірге түсініктеме жазба;
- 2) жабдықтауға техникалық шарттар;
- 3) жалпы бейне сызбалары, есептер;
- 4) құрылымдық схемасы ;

5) сынақтар бағдарламасы.

62. Жұмыс құжаттамасының жобасы келесі туралы мәліметтерден тұрады:

- 1) корпус бөлігі ;
- 2) руль және руль бұру құралдары;
- 3) зәкірлік құралы ;
- 4) құтқару жабдығы ;
- 5) арқанды және сүйрету қондырғылары;
- 6) тіркеу құралы ;
- 7) тіркеу жабдығы ;

- 8) қанатты құрал ;
 9) иіліс құралы ;
 10) жүк люктерін жабу құралы ;
 11) жүк көтеру қондырғысы ;
 12) құбыр жүргізу мен жүйелер ;
 13) білік жүргізу және қозғалтқыштар ;
 14) механикалық қондырғылар ;
 15) автоматизациялау ;
 16) электр жабдығы ;
 17) байланыс және навигация құралдары ;
 18) жалпы кемелік және корпус-бөлігі, қондырғылар, механизмдер, энергетикалық қондырғы мен кеме жүйелері, электр және радио жабдықтары
б о й ы н ш а
қ ұ ж а т ;
 19) кеменің швартовті және жүру сынақтарының жасау кезеңінің куәландыру журналы және қабылдау-беру сынақтарының бағдарламасы мен әдісі ;
 20) кеменің жалпы түрі және орналасқан жері ;
 21) өртке қарсы және авариялық жабдықты орналастыру схемасы ;
 22) дабылды- ажыратқыш шамдарды қондыру схемасы ;
 23) Тіркелімнің функцияларына қатысты кеме бөліктерін жабдықтаудың
в е д о м о с т і ;
 24) доктық сызба ;
 25) кеме жасауда негізгі жұмыстарға арналған типтік технологиялық процестер мен құрылымдар ;
 26) кемені салыстырмалы және имитациялы сынаудың бағдарламасы мен әдісі ;
 27) Тіркелімнің техникалық жобасы бойынша ескертпелер туралы мәліметтер .

4-тарау. Техникалық бақылау жүзеге асырылуы тиіс кемелерді пайдалану

63. Техникалық жағдайы Ережеге, басқа да нормативтік-құқықтық актілерге және техникалық құқықтық актілерге сәйкес болатын кеме, Тіркеліммен куәландыруының нәтижесі бойынша пайдалануға беріледі.

Ескерту. 63-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

64. Пайдаланудағы кемені куәландыруды қамтамасыз ету үшін кеме иесі :
 1) тексерілетін кеме элементтерінің жағдайына жауапты командалық құрамы

ТҰЛҒАРАНЫ

ҚАТЫСУЫН;

- 2) кемені белгіленген мерзімінде куәландыруларға ұсыну;
- 3) куәландыру үшін қажетті дайындық жұмыстарын, өлшеу және синақтар жүргізу^d қамтамасызы^z етеді.

Ескерту. 64-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

65. Кеме иесі, сондай-ақ кеменің командалық құрамы куәландырудың барлық түрлерінде байқалған бүкіл ақаулар, кеме элементтерінің бұзылуы, сондай-ақ алдыңғы куәландырудан кейінгі өзгерістер мен жөндеулер жөнінде Тіркелімнің қызметкерлерін хабардар етеді.

Ескерту. 65-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

66. Кемені пайдалануға айқын қауіп төндірмейтін, оларды жөндеу дәл қазір мүмкін емес немесе қыынға түсетін ақаулардың, бұзылушылықтардың немесе кемшіліктердің болуы тұсында таяудағы жоспарлы жөндеуге немесе белгіленген мерзімге дейін ұзартылуы мүмкін.

Техникалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін Тіркелімнің қызметкері, қажетті жағдайларда пайдалану шектеулерін белгілейді.

67. Егер кеменің кез-келген механизмінің техникалық күйі, құралы, Тіркелімнің қызметкері Ережеге, басқа да нормативтік құқықтық актілерге және техникалық құқықтық актілерге сай емес деп таныса, Тіркелімнің қызметкері мұндай механизмді, техникалық құралдарды пайдалануға тыйым салынады.

68. Егер кемені Тіркелімнің қызметкері толықтай Ережеге, басқа да нормативтік құқықтық актілерге және техникалық құқықтық актілерге сәйкес емес деп таныса, Тіркелімнің қызметкері кемені пайдалануға тыйым салынады.

69. Сыныбын сақтау мүмкіндігін және ары қарайғы пайдалануды тежейтін ақаулардың болуы тұсында, кеме иесінің уәжді өтініші бойынша жөндеу орнына кеменің бір жолғы өтуіне (айдап апарылуына) Ережеге сәйкес жүгін тұсіруге рұқсат етілуі мүмкін.

70. Тіркелімнің қызметкері зақымдалуға байланысты кемелерге куәландыру, техникалық себептер бойынша болған зақымдардың есебі мен талдауын, сондай-ақ кеме элементтерінің зақымдалуы мен техникалық күйлерінің төмендеуіне байланысты барлық оқиғалардың есебін жүргізеді.

Ескерту. 70-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

71. Кеменің зақымдалуы жөнінде кеме иесі Тіркелімнің қызметкерін шұғыл хабарландырады және зақым жөніндегі кеменің бастапқы актін ұсыну арқылы қуәландыруға кемені ұсынылады.

72. Зақымдалу жөнінде хабарлама ала салысымен және кеменің зақымдалуы жөнінде мәліметтер алудың барлық басқа жағдайларында Тіркелімнің қызметкери шұғыл түрде алынған мәліметтер бойынша зақымдалудың жағдайлары мен салдарлары турасында Тіркелімнің басшысына хабарлайды.

73. Кеме опат болған немесе зақымдалудан кейін кемені қуәландыру мүмкін емес жағдайларда Тіркелімнің қызметкери өз тартылған сарапшыны тексеруге қатысады және тексеру материалдарымен танысады қамтамасыз етеді.

Ескерту. 73-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Қөлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

74. Кеме иесі Тіркелімнің қызметкери келгенге дейін зақымдалу мезетінің жағдайын кемеге және кеме ішіндегі адамдарға қауіп төндірмейтіндей, сондай-ақ зақымдалу ары қарай ушықпайтын шамада сақтайды.

75. Оқиға болған жерге келісімен Тіркелімнің қызметкери зақымдалған кемеге кезектен тыс қуәландыру жүргізеді.

Ескерту. 75-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Қөлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

76. Кеменің қуәландыру тұсында Тіркелімнің қызметкери зақымдалудың сипаты мен себептерін анықтайды, техникалық жағдайына қарай сыныбын сақтау мүмкіндігін, сондай-ақ кемені одан ары пайдалану қауіпсіздігін қамтамасыз ететін жағдайларды (шарттарды) немесе жөндеу немесе жұқ түсіру орнына бір жолғы өту мүмкіндігін белгілейді.

Ескерту. 76-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Қөлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

77. Кемені сынып дәрежесінен айырған жағдайда немесе оны пайдалануға тыйым салғанда кеме иесі кеменің бір жолғы өтуін (аралығын) Тіркеліммен келіседі.

78. Мұндай келісу үшін кеме иесі Тіркелімге жазбаша түрде жөндеу немесе жұқ түсіру орнына дейін қауіпсіз өтуді (айдап апаруды) кепілдейтін шараларды сипаттасымен дәлелдеген өтінішті ұсынады.

79. Зақымдалуға байланысты кезектен тыс қуәландырлару актілері Тіркелімнің қызметкери арқылы бекітілуі және қызметкеріне түскеннен кейін үш күннен кешіктірілмей Тіркелімге жіберіледі.

Ескерту. 79-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Қөлік және коммуникация

министрінде 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

80. Кемелердің бір жолға өтуі мен аралықтары (бұдан әрі - "аралықтар"), қағида бойынша, кеменің елеулі конструктивті өзгертілудан сіз рұқсат етіледі.

Ескерту. 81-тармақ алынып тасталды - ҚР Көлік және коммуникация министрінде 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

82. Тіркелімнің қызметкерлері кемеге қуәландыру жүргізеді және оны айдауға пайдалану үшін келіседі, теңіз арқылы Бір жолғы өтуге қуәлік береді.

Ескерту. 82-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінде 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

83. Аталмыш кеме үшін белгіленген жұзу ауданынан елеулі айырмашылығы бар жұзу ауданынан өткізуге жататын кемеге өту аралығының жобасын жасау қажет. Мұндай жобаны әзірлеу теңіз арқылы өтуге арналған ішкі жұзу кемелерінің міндеті.

84. Тіркелім сыйнып берілген жұзуға рұқсат етілетін кемелердің теңіз аудандары арқылы өту аралығының жобасы Тіркеліммен келісуге жатады.

85. Теңіз арқылы айдал өткізуге айдал өтудің белгіленген шарттары тұсында жұзуға жарамды болып танылған және айдал өтуге дейін он екі айдан аспайтын уақытта доктардан (слиптеу) өткен кемелерге рұқсат етіледі.

86. Айдал өткізуге цементті құйындылары және корпустағы басқа да уақытша өндеулері бар кемелерге рұқсат етілмейді.

87. Кеменің өту аралығының жобасы мыналарды мазмұндауы тиіс:

1) ауданды және өткізу шарттарын көрсеткен, айдал өтудің қауіпсіздігін қамтамасыз өту жөніндегі шараларды сипаттайтын түсініктеме жазба (ұйымдастыру сипатындағы шараларды қосуымен);

2) су үсті бортының жеткілікті дәрежедегі беріктігін, орнықтылығын және биіктігін негіздеу;

3) қажет болған жағдайларда сызбалар және корпусты нығайтудың дәлелдері немесе кемені арнайы балластаудың шарттары, сондай-ақ ауа райы бойынша ұсынылатын шектеулер ұсынылуы тиіс;

4) корпус пен кеме қондырмалары саңылаулары жаппаларының, сондай-ақ кеменің теңізде жұзу жарамдылығын арттыруға арналған құрылым қондырғысының сипаттамасы мен тәсімдері (толқын қайтарғыштар, қондырмалар, рубкалар, қорғаныштары);

5) электр, радио- және навигациялық жабдықтың механикалық қондырысының сипаттамасы;

6) рульдік, зәкірлік арқандап байлау, жетекке алу (сүйреп тартқыш)

құрылғылардың, өрттен қорғау, дабылдық құтқару құралдарының сипаттамасы;

7) апattyқ жабдықтың тізімі, оның орналасу схемасы;

8) айдан өткізілетін кеменің капитаны немесе ұйымдастыру шараларын қосатын сүйреп тартатын кеменің капитаны үшін ауа райы бойынша белгіленген шектеулерді, кемені балластау жөнінде, кеме қорларын жұмсау жөнінде және апattyқ жағдайларда кемені аман сақтап қалу жөнінде құрес жүргізу бойынша нұсқаулықтар.

88. Егер айдан өткізу үшін су үсті бортynың, кеме орнықтылығы немесе беріктігінің жоғарылатылуы талап етілетін болса, онда кеме иесі кеменің қолайлы балласты немесе жүк тиелімі, корпусты нығайту немесе кеме құрылымы мен жабдығының айдан өткізу үшін артықтарын демонтаждау тиіс.

89. Егер Ереженің, басқа да нормативті құқықтық актілер және техникалық құқықтық актілер талаптарын толық қанағаттандыру үшін елеулі конструктивті өзгерістер қажет болса, теңізде жүзбейтін құрылымдық корпусты кемелер үшін (понтондық типтегі кемелер) Тіркелімнің қызметкері ауа райы жағдайлары бойынша айдан өткізудің қосымша шектеуін қолданады.

Ауа райының жағдайлары бойынша белгіленетін шектеулер беріктік, орнықтылық және су үсті борты есептері арқылы негізделуі тиіс, сондай-ақ бір типтес не соған үқсас кемелердің осы аудандағы айдан өткізілу тәжірибесі ескерілуі керек. Ауа райы жағдайлары бойынша шектеулерді белгілеу тұсында кеменің өлшемдерімен және олардың ара қатынастарымен негізделетін жалпы теңізде жүзу корпустың теңізде жүзу құрылымдарымен, ватерсызық үстіндегі ұштарының көтерілуімен, қондырмаларының болуымен негізделетін жалпы теңізде жүзу жарамдылығын қамтамасыз етудің дәрежесі де ескерілуі тиіс.

90. Айдан өткізуге арналған кемелерге балласт жасау немесе жеткілікті сыйымдылықтағы балластық цистерналары жоқ кемелерге жүк тиесу тұсында беріктікпен, орнықтылықпен және су үсті бортимен қамтамасыз етудің ең қолайлы варианты ескерілуі тиіс. Балласт жасау және жүк тиесу бір мезгілде слемингтің алдын алу және ескіш винттің қажетті батымы үшін жеткілікті шөгуді қамтамасыз етулері тиіс (айдан өткізу тұсында).

91. Теңіз арқылы өз жүрісімен айдан өткізілуге тынық судағы жылдамдығы сағаты он үш километр кем емес кемелерге рұқсат етіледі. Одан аз жылдамдықтағы кемені жетекке алу арқылы немесе қажет болған жағдайда оны сүйреуге қабылетті кеме еріп жүруі керек.

92. Кеме корпусындағы, қондырмалары мен рубкаларындағы саңылаулар (су өткізбейтін есіктердің, жүк және басқа люктердің, қылталардың, иллюминаторлардың, вентилятордың, ауа және өлшегіш құбырлардың) су өткізбейтін және тығыз жабылатын болулары тиіс. Сонымен бірге кеменің бөліктеріне жылдам кіру және бөліктер мен палубадағы цистерналардың сүйін

өлшеу мүмкіндіктері, ал бортында экипажы бар айдап өткізілетін кемелер үшін барлық тұрғын және қызмет бөлмелеріне кіру мүмкіндігі қамтамасыз етілуі тиіс.

93. Айдап өткізу тұсында пайдаланылмайтын тұптік-борттық арматура штаттық жаппалармен жабылуы, ал олар болмаған жағдайда бұқтырылып тасталуы тиіс.

94. Айдап өткізілетін экипажды кеменің леер қоршауының не ашық палуба фальшбортының биіктігі Ереже талаптарын қанағаттандырулары тиіс, басқа нормативтік құқық және нормативтік техникалық актілермен.

Палубаның ашық жерлері арқылы экипаждың өтуі үшін оларға жеткілікті санда дауылдық леерлер орнатылуы тиіс.

95. Экипажсыз айдап өткізетін кемелер, кемеге шлюпкадан кіру құралдарымен қамтамасыз етілуі тиіс.

96. Сүйреуге алынатын экипажсыз кемелердің рульдері мықтап бекітілудері тиіс.

97. Кемені зәкірлермен және зәкірлік шынжырлармен жабдықтау ең болмағанда белгіленген жүзу ауданына сәйкес болуы тиіс.

98. Сүйреуге алынатын кеменің сүйреп тартқыш арқанын корпусты зақымдануға жол бермеу үшін шараларды қабылдауын Тіркелімнің қызметкери тексереді.

99. Айдап өткізілетін бортында экипажы бар кемелердің құтқару құралдары айдап өткізу ауданы үшін қойылатын талаптарына сәйкес болуы тиіс. Құтқару шлюпкаларын солардың сыйымдылықтарына тең жиынтық сыйымдылықтағы құтқару салдарымен ауыстыруға рұқсат етіледі. Керуен құрамында айдап өткізілетін, жетекке алынған және арнайы кеменің ілесуімен жүретін кемелердегі құтқару құралдарының саны азайтылуы мүмкін, бірақ ұжымдық пайдаланыстағы құтқару құралдарының сиымдылығы барлық экипажды орналастыру үшін жеткілікті болуы тиіс.

100. Айдап өткізілетін кемелердің апattyқ және навигациялық жабдықтары айдап өткізу ауданы үшін қоятын талаптарға сәйкес болулары тиіс. Осы жабдықтың құрамы керуен құрамында, сүйреуге алынуда немесе арнайы кеменің ілесіп жүруі тұсында азайтылуы мүмкін. Айдап өткізілетін бос кемелерде навигациялық жабдықтарды қондыру қажет етілмейді.

101. Айдап өткізілетін кемелердің дабылдық құралдары айдап өткізу ауданына қойған талаптарға сәйкес болулары тиіс.

102. Айдап өткізілетін бос кемелер дабылдық ажыратқыш шамдар мен және дабылды пішін мен жабдықталуы тиіс. Дабылды ажыратқыш шамдар жанған кезде қараңғы тәулік бойы және пішінді дабыл кезінде қамтамасыз етілуі тиіс.

103. Өртке қарсы жабдықтау кемелерінің талаптары жүзу ауданының талаптарына сәйкес болуы тиіс.

104. Кеме бөлшектеріндегі суды кеме сорғылары немесе сүйреуші кеменің сорғылары немесе ілесіп жүруші кеменің сорғылары арқылы қотару мүмкіндігі ескерілуі тиіс.

105. Айдап өткізу тұсында бекітілу жеткіліксіз болатын механизмдер, қазандар жабдықтар мен жабдықтаулар қосымша бекітілудері тиіс.

106. Сүйреуші өздігінен жүретін кемелердің ескіш біліктері, егер негізгі двигательдердің жұмысы қамтылмаса, тоқтатылуы тиіс.

107. Кеменің орнықтылығы ауданды және айдап өткізу шартын есепке алу арқылы орнықтылықтың негізгі критерийі бойынша талаптарын қанағаттандыруы тиіс.

108. Су үсті борты айдап өткізу ауданын ескеру арқылы талаптарын қанағаттандыру тиіс. Немесе ең болмағанда белгіленген жузу ауданы үшін талап ететін биіктікten аласа болмауы керек.

109. Тіркелімнің қызметкері айдап өткізу жобасын куәландыруды, сонымен қатар кемелердің нығайтылуы, қосымша жабдықталуы және конвертовкасы бойынша айдап өткізу жобасына сәйкес жұмысын жүзеге асырады.

Ескерту. 109-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

110. Кемені куәландырудың оң нәтижелері тұсында Тіркелімнің қызметкері кезектен тыс куәландыру актісін ресімдейді және қосымша жабдықтау мен конвертовка жүргізілген пункттен немесе белгіленген орынға дейін бір жолғы айдап өтуге кемеге рұқсат береді.

111. Осы актіде қандай жобаның негізінде, қашан және кіммен келісу арқылы кеменің қосымша жабдықталуы жүргізілген көрсетіледі.

112. Теніз арқылы айдап өткізілуді аяқтағаннан кейін барлық кемелер кезектен тыс куәландыруға жатады.

Ескерту. 112-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

113. Жолаушылардың ұйымдастырылған топтарын тасымалдау дегенде (бұдан әрі - жолаушыларды тасымалдау), осы мақсаттар үшін арнайы икемделген адамдардың ұйымдастырылған топтарын жолаушы емес кемелерде жұмыс орнына апарып, алып қайту ұғынылады.

114. Жолаушылар тасымалдау жолаушыларды емес кемелерде Тіркелімнің қызметкерімен кемені оң куәландырудан кейін жүзеге асырады.

Ескерту. 114-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

115. Осындай кезектен тыс куәландыру жүргізгенде Тіркелімнің қызметкері кеменің жолаушыларды тасымалдауға дайындығын тексереді және оң куәландыруда кеменің құжаттарға тиісті жазбаларын енгізіледі.

Ескерту. 115-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Қолдандысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

116. Көрсетілген кемелерінің жолаушыларды тасымалдауға дайындығын анықтау үшін Тіркелімнің қызметкері белгіленген жолаушылар санын тасымалдау мүмкіндігін қамтитын және осындай тасымалдың барлық шарттарын ескертетін кеменің орнықтылығы мен суға батпаушылығы жөніндегі ақпараттың болуы (адамдардың орналасуы, кемеде орын ауыстыру шектеу, сүйреуге тыйым салу) тексереді.

117. Осындай тасымалдауда әр жолаушы үшін отыруға арналған орын жабдықталуы тиіс.

118. Жолаушыларды тасымалдауда рейстің ұзақтығы кемінде екі сағат қатарынан құралады.

119. Жыл сайын навигация алдында кеме иесі кеменің адамдарды тасымалдауға жарамдылығын тексеру мақсатымен кемені куәліктендіруі және куәліктендіру жөнінде акт жасауы тиіс, ол акт кеме құжаттарына қоса тіркеледі.

120. Осы жүк кемесі үшін ірі габаритті және ауыр салмақты жүктөр есебінде кемеге орналасуы тұсында мынадай ұғынылады:

1) палуба төсеміндегі, екінші түптегі немесе люк жаппаларындағы үлес салмақтары жобалық жүктемеден асатын жүктөр;

2) жүктің центрі мен парустық центрі жобалықтан жоғары орналасатын жүктөр ;

3) жүк өлшемдерінің салмағы немесе габариттік көлемдері жобалықтан асатын жүктөр ;

4) штаттық дабылдық-ажыратқыш фонарь бүркелінеді де олардың орналасуын өзгертуге тұра келеді;

5) штаттық люктік жаппаларды жабу мүмкін емес болады.

121. Кеменің және кемеде тасымалданатын ірі габаритті және ауыр салмақты жүктөрдің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін кеме корпусын нығайту (қажет болса) жүк тиеу, орналастыру, бекіту, тасу және түсіру бойынша құжаттама әзірленуі және ол қызметкерімен келісілуі тиіс.

122. Осы құжаттама келесі ақпараттан тұрады:

1) габарит көлемдерін, ауырлық орталығы кординаттары мен оның әрбір бірлігінің салмағы, бөлшектерін бекітудің тәсілдерін көрсету арқылы кемеде тасымалданатын жүктің орналасу тәсілі (тіреуіш бөренелер, тіреулер, найтовтар және басқа лар) ;

2) дабылдық-ажыратқыш шамдар мен найзағай залтарын құрылғының орналасу тәсілі, егер олар өзгеріске үшыраған болса;

3) қалқалар мен жартылай қалқалардың бекіту сыйбалары, формалар, рамалық балкалар, жүкке күш салуды әкетуші тіреуіш конструкциялар; төсемдерді түзегіштер, шайқалыс және арқанға байлау тұсында жүктің жылжуын болдырмайтын құрылғылар;

4) кеменің жалпы және жергілікті беріктігінің қосымша есептері мен тиеу, түсіру және тасымалдау жүкті бөлудің тең еместігін есепке алу арқылы үлестік жүктемелердің тіреуіш құрылымдарға салмағы; жергілікті жүк салмақтарын шоғырланған жүктерден анықтау тұсында шайқалыстан болатын инерциялық күш-салмақтар ескерілуі тиіс;

5) шайқалыс және арқандау тұсындағы инерция күштерін есепке алу арқылы бекіту мен күш салулардың беріктік есептері. Егер үйкеліс күші қозғалтқыш күштерден басым болса, онда бекітуді ескермеуге болады. Жүктің тіреуіш қабаты немесе төсемдер бойынша ең жоғары шектегі қысым орнатылуы тиіс;

6) баластаудың мүмкіндігі мен қажеттілігін көрсету арқылы кеменің беріктігі мен орнықтылығы есебінің негізінде әзірленген жабдықтың тиеу-түсіру бойынша қосымша нұсқаулығы, сондай-ақ қосымша құрылымдардың сыйбаларымен тиеу-түсірудің тәсілдері және тәсілдері тізбектігін көрсететін қосымша нұсқаулық;

7) орнықтылық, суға батпаушылық және дифференттіктеу есептері негізінде жасалынған орнықтылық жөніндегі қосымша ақпарат /хабарлама/;

8) жүзу және тасу маршруттының, жел-толқын режимі бойынша шеккөюлардың шарттары;

9) тасу қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі капитанға берілетін нұсқаулық

123. Қосымша жабдықталғаннан кейін, ауыр салмақты және ірі габаритті жүктерді тасымалдауға рұқсат алу үшін кеме кезектен тыс куәліктендіруге Тіркелімнің қызметкеріне ұсынылады.

Ескерту. 123-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бүйрекімен.

Техникалық бақылау жүзеге асырылуы тиіс кемелерді жобалау, жасау, жөндеу және пайдалану туралы

ережеге қосымша

Ескеरту. Қосымша жаңа редакцияда - ҚР Қолік және коммуникация министрінің 2008.09.22 N 441 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-тармақтан қараңыз) Бұйрығымен.

**Кеме сыныбының негізгі рәмізіне қатысты
қолданылатын толқындардың нормативтік биіктігіне
сипаттамалар**

Жалпы сыйыптау таңбасы	Толқынның нормативтік биіктігі, м	Қамтамасыз етілген толқын биіктігі, %	Қайталану жынытығы, %
"Л"	0,6	1	≤ 4
"Р"	1,2	1	≤ 4
"О"	2,0	1	≤ 4
"М"	3,0	3	≤ 4
"О-ПР"	2,0	3	≤ 5
"М-ПР"	2,5	3	≤ 5
"М-СП"	3,5	3	≤ 5

Қазақстан
Көлік және
министрінің
2006 жылғы
N 334 бұйрығымен бекітілген

Республикасының
коммуникация
12 желтоқсандағы

Кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау туралы ережесі 1-тaraу. Жалпы ережелер

1. Кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау туралы ережесі (бұдан әрі - Ереже) "Ішкі су көлігі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленген.

2. Ереже кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау бойынша ұйымдастыру мен қызметін жүзеге асыру тәртібін белгілейді.

3. Ережеде келесі жалпы терминдер мен түсініктемелер қолданылады:

1) басты кеме - жеке дара жасалған кеме немесе жаңа жоба бойынша жасалған сериясының бірінші кемесі;

2) басты үлгі (басты топтама) - Кеме қатынасы тіркелімінің өкілі техникалық куәландыру мен сыйнаулар арқылы Ереженің талаптарына және нормативті-техникалық актілеріне сәйкестігін және осы материалдардың, бұйымдардың, олардың топтамаларын атальыш кәсіпорында белгіленген технология бойынша дайындау тұсында қызметіне қарай пайдалану мүмкіндігін тексеретін және растайтын материал немесе бұйым (солардың топтамасы);

3) бұйымдар - кемелерге орнатуға арналған бұйымдар, оларды жасау кезінде Кеме қатынасы тіркелімімен Ереже талаптарына және нормативтік-техникалық

актілеріне сәйкестігіне техникалық куәландыру жүргізіледі; Кеме қатынасы тіркелімінің техникалық куәландыруға жататын бұйымдар тізімі Ережеге 1 қосымшасында келтірілген;

4) материалдар - кемені жасау, жөндеу немесе пайдалану кезінде қолданылатын материалдар, оларды жасау кезінде Ереже талаптарына және нормативтік-техникалық актілеріне сәйкестігін тексеру жүзеге асырылады; Кеме қатынасы тіркелімінің техникалық куәландыруға жататын материалдар тізімі Ережеге 2 қосымшасында келтірілген;

5) нормативтік-техникалық актілер - кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау техникалық шарттарын белгілейтін стандарттар мен көлік және коммуникация саласындағы уәкілетті органымен бекітілетін нормативтік актілер;

6) Рұқсат - белгілі бір кемеде орнату үшін және белгілі бір өнеркәсіптік обьектіде аталған материалдар мен бұйымдарды пайдалану үшін тұрпатты материалдың, тұрпатты бұйымның немесе материалдар мен бұйымды дайындаудың тұрпатты технологиялық процесінің Ереже мен нормативтік-техникалық актілерге сәйкестігін растайтын құжат;

7) субъект - Ережеге сәйкес Кеме қатынасының тіркелімі техникалық куәландыру жүргізетін, кемелерге орнату үшін материалдар мен бұйымдар жасауда қызмет көрсететін жеке немесе занды тұлға;

8) Тану туралы куәлік - Ережелермен нормативтік-техникалық актілерге сәйкестігіне Тіркелімнің қарауына жататын материалдар немесе бұйымдардың субъектінің дайындаудың растайтын құжат;

9) тәжірибелік үлгі (тәжірибелік топтама) - техникалық құжаттаманы қарау мен сынауларды жүргізгеннен кейін бұйымды мақсатына қарай пайдалану мүмкіндігін анықтау үшін жаңадан әзірленген техникалық құжаттама бойынша жасалған материал немесе бұйым (олардың топтамасы);

10) техникалық құжаттама - Кеме қатынасы тіркелімінің тиісті талаптарын орындауды тексеру үшін қажетті мәліметтері бар конструкторлық және технологиялық құжаттама;

11) тұрпатты материал немесе бұйым - нақты кемеге, нақты субъектіге немесе өндірістік обьектіге жатпайтын қызметіне қарай қолдану үшін арналған материал немесе бұйым;

12) тұрпатты технологиялық процесс - нақты кемеге, нақты субъектіге немесе өндірістік обьектіге жатпайтын технологиялық процесс;

13) іріктемелі куәландыру - кемеге орнату үшін материалдың немесе бұйымның техникалық куәландырылуы Ереже талаптарына және нормативтік-техникалық актілеріне сәйкестігі жөніндегі шешім келесі нәтижелерге сәйкес қабылданады:

материалдар мен бұйымдарды дайындау бойынша бір немесе бірнеше іріктемелі тексерудің, немесе топтамалардан сынама алудың, немесе жеке көлемдерін, ерекшеліктерін, параметрлері мен сипаттамаларын бақылап тексерудің немесе өнім түрлерінен сынама алудың нәтижелері бойынша;

материалдар мен бұйымдарды дайындау бойынша жекелеген өндірістік операциялардың, технологиялық процестің режимі мен басқа да көрсеткіштерінің нәтижелері бойынша.

4. Кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындағанда кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында Кеме қатынасының тіркелімі (бұдан әрі - Тіркелім) келесі қызметін жүзеге асырады:

1) кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау техникалық құжаттамасын келісуі;

2) кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау технологиялық процесін келісуі;

3) кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау нормативтік актілерінің жобаларын келісуі;

4) кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау мәселелері бойынша Тіркелімнің нормативтік актілерін әзірлеу және бекіту;

5) кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау мәселелері бойынша нормативтік актілерінің жобаларын қарастыру;

6) кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша заңнамасын жетілдіру жөніндегі ұсыныстарын әзірлеу;

7) кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды техникалық күәландыру;

8) кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды сынақ бойынша зертханаларын техникалық күәландыру (бұдан әрі - сынақ зертханалары);

9) кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау мәселелері бойынша Тіркелімнің құжаттарын беру, әрекетін тоқтату және күшін жою.

5. Кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындағанда кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында субъектілер:

1) Тіркеліммен кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз етуін жүзеге асыру үшін қажетті мәліметтер мен құжаттарды Тіркелімнің қызметкерлеріне ұсынады;

2) кемелердің техникалық қауіпсіздігінің қамтамасыз етілуі Ереженің талаптарына сәйкес жүзеге асырылуы үшін Тіркелімнің қызметкерлеріне рұқсат қамтамасыз етеді;

3) кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша Тіркелім қызметкерлерінің үйғарымдарын орындайды.

6. Тіркелім қызметкерлерінің үйғарымы Тіркелімнің басшысында, көлік және коммуникация саласындағы уәкілетті органында немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сот арқылы шағымдануы мүмкін.

7. Тіркелім қызметкерлерінің үйғарымын орындалмаған жағдайда, Тіркелім:

1) Ереже талаптарына және нормативтік-техникалық актілеріне сәйкес болмаған материалдар мен бұйымдар орнатылған кемелердің, кеме механизмдерінің, құрылғыларының және техникалық жабдықтарының пайдалануын тоқтатады;

2) кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдар дайындау саласы бойынша құжаттарды беруге рұқсат етпейді немесе бұрын берілген құжаттардың күшін жояды.

2-тaraу. Кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындаудың жалпы тәртібі

8. Тіркелімнің тапсырысымен берілген сыныптау қоғамының сертификаты немесе Ереже талаптарына сәйкес берілген Тіркелімнің құжаттары мен техникалық куәландырудың онды нәтижесінде материалдар мен бұйымдар қолдануға тағайындауымен жіберіледі.

9. Материалдар мен бұйымдарды техникалық куәландыру негізінде Тіркелімнің қызметкерлері материалдар мен бұйымдарды жасау Ереженің талаптарына және нормативтік-техникалық актілеріне сәйкестігін тексереді.

10. Материалдар мен бұйымдардың техникалық куәландыруды өткізу үшін субъектілер Тіркелімге:

1) Ережеге сәйкес, Тіркеліммен келісілген техникалық жобасы мен техникалық жағдайды;

2) Тіркеліммен келісілген жұмыс құжаттамасын;

3) Тіркеліммен келісуге жататын, нақты материалдар мен бұйымдарға қатысты техникалық куәландыруды өткізудің тәртібі мен көлемін анықтайтын, бақылаулық техникалық куәландырудың тізімін жібереді.

11. Техникалық куәландыру кезінде Тіркелімге және оның қызметкерлеріне берілетін ақпарат құпия болып саналады. Тіркелімнің қызметкерлері техникалық куәландыру кезінде алған ақпаратты тек қана қызметтік мақсатымен пайдаланады.

12. Техникалық куәландыруды жүргізгенде субъектілер:

1) Тіркелімнің қызметкерлеріне жұмыс үшін қажетті техникалық құжаттаманы, оның ішінде өнімнің сапасын бақылау зауыттық құжаттарын, сонымен қоса қажетті арнайы киімдер мен құрал-саймандарын береді;

2) техникалық куәландыруды жүргізуге материалдар мен бұйымдардың

дайындығын қамтамасыз етеді;
3) техникалық куәландыру жүргізгенде техникалық қауіпсіздікті қамтамасыз етеді;

4) материалдар мен бұйымдарды техникалық куәландыруға ұсынуға өзінің үекілетті қызметкерлерінің катысуын қамтамасыз етеді;

5) техникалық күеландыру өткізу уақыты мен орынын уақытында хабарлайды

13. Тіркелімнің техникалық куәландыруды жүргізу Ереженің 10-тармағында көрсетілген Тіркелімге құжаттамаларын ұсынған күннен бастап, отыз күнтізбелік күн мерзімі болады.

14. Тіркелім қызметкерінің немесе субъектінің себептері көрсетілген өтініші негізінде Тіркелімнің техникалық куәландыруды жүргізу уақыты Тіркелімнің басшысының шешімімен отыз қүнтізбелік құнгे созылуы мүмкін. Осы шешім туралы Тіркелім субъектіге жазбаша хабарлайды.

15. Осындай техникалық қуәландыру барысында Тіркелімнің қызметкері өзімен келісілген бағдарлама бойынша субъектінің Ереже мен нормативтік-техникалық актілерге сәйкестігін анықтау үшін оның өндірістік объектілерінде сынақты өткізеді, технологиялық процестерді, өндірістік объектілерінің жағдайын және субъект қызметкерлерінің біліктілігі деңгейін қарайды.

16. Материалдар мен бұйымдарды сынақтар барысында техникалық күеландыруды жүргізудің техникалық шарттары көлік және коммуникация саласындағы үәкілетті органның нормативтік-техникалық актілерімен бекітіледі.

17. Тіркелімнің қызметкері техникалық куәландырудың соңында техникалық куәландыру актісін жасайды және оған қолын қояды.

18. Техникалық куәландырудың нәтижесінде Тіркелім келесі шешімдердің бірін қабылдауды:

1) материалдар немесе бұйымдардың Ережеге және нормативтік-техникалық актілеріне сәйкестігі туралы. Тіркелімнің мұндай шешімі материалдар мен бұйымдарды тағайындануы бойынша қолдануына негіздеңе құжаттарды беруге болып табылады;

2) материалдар немесе бұйымдардың Ережеге және нормативтік-техникалық актілеріне сәйкес еместігі туралы. Тіркелімнің мұндай шешімі материалдар мен бұйымдарды тағайындануы бойынша қолдануына құжаттарды бермеуге негізде болып табылады.

19. Ереженің 18-тармағының 1)-тармақшасына сәйкес берілген Тану туралы
куәлікте мыналар көрсетіледі:

1) субъекттің толық атауы;

2) субъекттің заңды мекен-жайы, оның нақты тұрғылықты жері;

3) субъектпен жасалынатын және Тіркелімнің техникалық қуәландыруға жататын материал немесе бұйымның атауы;

4) Тану туралы күәлікті беру мерзімі;

5) қажет болғанша, басқа мәліметтер.

20. Тану туралы күәлік екі жыл мерзімге беріледі.

21. Тану туралы күәлік қолданылу мерзімінде субъект:

1) Тану туралы күәлікте көрсетілген қызмет саласындағы кез-келген өзгерістер жөнінде Тіркелімді хабардарлайды;

2) сапа жүйесінің сипаттамасы мен сынақтарды жүргізу дің әдістемесін, сынақтардың процестеріне, жабдыққа, есептік құжаттармен статистикалық деректерге Тіркелімнің қызметкерлерін рұқсатпен қамтамасыз етеді.

22. Тіркелім Тану туралы күәліктің қызмет етуін келесі жағдайларда тоқтатады:

1) субъектпен материалдар немесе бұйымдарды дайындау шарттары бұзылғанда, Тіркеліммен келісілген технологиялық процесстері бұзылғанда;

2) Тіркеліммен келіспестен техникалық құжаттамаға кемелердің техникалық қауіпсіздігіне қатысты мәселелер бойынша өзгерістерді енгізгенде;

3) кемелердің техникалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету тұрғысынан шектен тыс ақаулар анықталған жағдайда.

23. Тану туралы күәліктің қызмет етуі Тіркелімнің қызметкерлерімен Ереженің және нормативті-техникалық актілерін анықталған бұзыуын жойғанға дейін мерзімге тоқтатылады.

24. Тіркелім келесі жағдайларда Тану туралы күәліктің күшін жояды:

1) Тіркеліммен белгіленген мерзімде Ереженің және нормативті-техникалық актілердің анықталған бұзыуын жоймағанда;

2) Тану туралы күәліктің қызмет ететін мерзімі откеннен кейін.

25. Жаңа немесе тұнғыш рет Тіркелімге ұсынылатын тұрпаттық материал, тұрпаттық бұйымды немесе дайындаудың технологиялық процессин дайындауда субъект Тіркелімге Рұқсат алу үшін өтінішпен жүгінеді.

26. Рұқсатты жаңа материалдың, бұйымның немесе технологиялық процестің әзірленуінің техникалық қуәландыру арқылы құрамының, құрылымдардың, параметрлердің, сипаттамалардың немесе режимдердің сенімді және дәл анықталуы қамтамасыз етілетін және олардың Ережемен нормативті-техникалық актілеріне сәйкестігін қанағаттандыратын сатыда беру қажет.

27. Материалдармен бұйымдардың жаппай шығаруына Тіркелім материалдар, бұйымдардың бүкіл партиясына бір Рұқсат береді. Бұл жағдайда осындай бұйым осы Рұқсатқа сілтемеленетін зауыттың құжатымен жеткізіледі.

28. Өтінішпен бірге материал, бұйым немесе технологиялық процестің техникалық құжаттамасы, сондай-ақ субъектпен бекітілген және Тіркеліммен келісуге жататын сынақтардың бағдарламасы қоса тапсырылады.

29. Рұқсат Тіркеліммен келісілген техникалық құжаттаманың қызмет ету мерзіміне беріледі.

30. Тіркелім Рұқсаттың қызмет етуін келесі жағдайларда тоқтатады:

1) Тіркеліммен келісілген материалдар немесе бұйымдар дайындаудың технологиялық процесінің бұзуын анықтағанда;

2) Тіркеліммен алдын-ала жазбаша келісісіз материалдардың немесе бұйымдардың құрылымдарын, қасиеттерін, параметрлерін, сипаттамаларын өзгерткенде;

3) материалдар немесе бұйымдарды белгіленбеген салада қолданғанда, Тіркеліммен келісілмеген өндірістік объектіде, Тіркеліммен келісілмеген кемелерде материалдар немесе бұйымдарды орнатуда, қолдануда немесе Тану туралы куәлігі жоқ субъектіде.

31. Тіркелім Рұқсатты келесі жағдайларда күшін жояды:

1) Тіркеліммен қойылған мерзімде Ереженің және нормативті-техникалық актілердің анықталған бұзуын жоймағанда;

2) Рұқсаттың қызмет ететін мерзімі өткеннен кейін.

32. Тіркелім материалдарға, бұйымдарға техникалық құжаттаманы оның зерттеменің түрлі сатыларында Ереже және нормативті-техникалық актілерге сәйкестігін анықтауымен келісіледі.

33. Келісу рамкаларында Тіркеліммен келісуге техникалық жобалар және жұмыс құжаттамасы жатады.

34. Тіркелімнің үндеуімен субъект техникалық тапсырманы, техникалық ұсынысты, эскиздік жобаны, тәжірибелік-конструкторлық және ғылыми-зерттеу кемелерде орнату үшін материалдар мен бұйымдарды дайындау саласындағы жұмыстардың құжаттамалынған нәтижелерін жібереді.

35. Техникалық құжаттаманы Тіркеліммен қаралу мерзімі отыз күнтізбелік күн мерзім болады. Тіркелімнің бастығының шешімі бойынша қаралу мерзімі отыз күнтізбелік күнге созылуы мүмкін, ол туралы жазбаша және мерзімді ұзарту себебін көрсетумен субъект хабарланады.

36. Бұйымдарға техникалық жобалар Тіркелімге қағаз (екі данада) және электронды тасымалдаушыларда келісілуге ұсынылады.

37. Кемелер мен бұйымдардың техникалық жобаларын келісуді Тіркелім жарық көшірмелерге тиісті сызбаларды немесе құжаттарда штампты қою арқылы және сәйкес шешімді қабылдау арқылы ресімдейді, онда көрсетіледі:

1) "Қазақстан Республикасының Кеме қатынасы тіркелімімен келісілді" сөздеп;

- 2) Тіркеліммен келісу шешімін қабылдаған нөмірі мен күні;
- 3) Тіркелім басшысының немесе онымен уәкілеттеген қызметкерінің қолы.

38. Келіслігеннен кейін техникалық жобаның бір данасы Тіркелімде қалады және Тіркелімнің келісу туралы шешіміне ажыратылмайтын қосымша болып табылады. Келісліген техникалық жобаның басқа данасы Тіркелімнің келісу туралы шешімінің көшірмесімен субъектіге қайтарылады.

39. Жұмыс құжаттамасы Тіркелімге қағаз (бір данада) және электронды жеткізгішінде келісуге ұсынылады.

40. Тіркелім жұмыс құжаттамасын келіслуін сәйкес шешімді қабылдауымен және жұмыс құжаттамасының жарық көшірмесінде Ереженің 37-тармағында атап етілген мәліметтерді көрсетілген штамп басылумен ресімдейді.

41. Бұрыштамалар басылған жұмыс құжаттамасының субъектте бақылау данасы болып сақталады.

42. Тіркелімде онымен келісліген субъектпен расталған жарық көшірмелері сақталады.

43. Кеме элементтерін және кемеде орнатылған бұйымдарды швартовты және жүру сынақтары Тіркелім қызметкерлерінің қатысуымен жүргізіледі.

44. Швартовты және жүру сынақтары бағдарламасы стандарттар, Ережелер, нормативтік-техникалық актілер негізінде субъектімен және Тіркелімнің техникалық құжаттарымен келісліп, Тіркеліммен келіследі.

45. Сынау бағдарламасында механизмдер, қондырғылар, жүйелер және кеме жабдықтарының әрбір түрлерінің техникалық талаптары баяндалуы тиіс және қажетті түсініктемелер, бейнелеу және әдістемелер, өлшеу нәтижелерін тіркеу үшін кесте түрінде келтірілген:

1)	сұнақтарды жүргізу шарты;
2)	сұнақтар көлемі;
3)	тәртіптің ұзактығы;
4)	өлшеу параметрлерінің тізімі;
5)	өлшеу тізбектілігі;
6)	сұнаудың бірізділігі;
7)	қолданылатын аспаптар мен аппаратуралар;
8)	жүктемелік қондырғылар;

9) сұнау жүргізу үшін қажетті, басқа да қосымша жабдықтар.

46. Бірнеше механизмдерден, қондырғылардан, жүйелер және аппараттардан тұратын кеме жабдықтарын сұнау барысында, сұнау бағдарламасында осы схемаға кіретін берілген тәртіpte бір мезгілде барлық механизмдерді, жүйелер, қондырғылар және аппараттарды сұнау қарастырылу қажет.

47. Тіркелім қызметкерлерінің қатысуымен сынауды жүргізу үшін субъект қажетті шарттарды қамтамасыз етеді, оның ішінде, кеме және заводтық байланыс құралдарын беру, көлік құралдарымен қамтамасыз ету.

48. Швартовты және журу сынақтары бағдарламасын Тіркеліммен келіскеңнен кейін, субъект сынақ кестесінің жоспарын Тіркелімнің қызметкерімен келіседі.

49. Келесіні тексеру мақсатында швартовты сынақтары жүргізіледі:

1) корпусты жасау сапасы, механизмдер монтажы және дайындалуы, электр жабдықтары, қондырғылар, жүйелер және басқа да жабдықтар, олардың әрекетін байқау, сонымен қатар олардың Ережелерге, нормативтік-техникалық актілерге сәйкестігі және техникалық құжаттары Тіркеліммен келісілген;

2) кеменің журу сынақтарын жүргізуге, оның басты және көмекші механизмдерінің, қондырғыларының, жүйелер және жабдықтарының дайындығы ;

3) журу сынақтарын қажет етпейтін, механизмдер және қондырғыларды сынақтары.

50. Швартовты сынақтары бастамастан бұрын субъект Тіркелімнің қызметкеріне ұсынады:

1) монтаждық жұмыстың және оларды сынау аяталғанын растайтын құжаттар және техникалық куәландырудың нәтижесі;

2) швартовты сынақтардың бағдарламасы;

3) швартовты сынақтардың жоспар кестесі;

4) келісім-шарт маманданым;

5) кемені жабдықтау және қор бөлшектерінің ведомостері;

6) материалдар мен бұйымдарға сертификаттар;

7) монтаждық жұмыс нәтижесі бойынша берілгендермен материалдар және бұйымдарға формуларлар мен төлкүжаттар;

8) аспаптардың жарамдылығы туралы құжаттар;

9) материалдар және бұйымдарды сипаттамасы және олардың қызмет етуі бойынша нұсқаулар ;

10) сынақ әдістемелері;

11) жанар-жағар май материалдарына сертификаттар;

12) техникалық құжаттамасы.

51. Журу сынақтары келесі мақсатында жүргізіледі:

1) басты кемелік энергетикалық қондырғының негізгі параметрлерін тексеру;

2) кеменің алдыңғы және артқы жүрісін маневрау барысында оның жұмысын тексеру ;

3) өзіне тән реверсивті тексеру;

4) басты кемелік энергетикалық қондырғының пайдаланылуға жақындаған

жағдайда жұмысқа қабілеттілігін тексеру;

5) кеменің басқарылуы мен маневрлауының мінездемелігін тексеру;

6) тербелу өлшемімен, кемені пайдалануға жақындаған жағдайда барлық жағынан тексеру;

7) келесі бақылау сынағында тексеруге ұшырайтын кемелерді қоспағанда, ақырғы сынақтар;

8) механизмдер, қондырығылар, аппараттар, навигациялық, радио-электр жабдықтардың пайдаланылуға жақындаған жағдайында жұмысқа қабілеттілігін тексеру;

9) айналмалы жүйенің басты механизмі - білік өткізгіш-қозғалтқышты тексеру;

10) кеменің Тіркелім қарастырған оның тағайындалуына сәйкес класс жобасына ие болу мүмкіндігін растау.

52. Жүру сынақтары бастамаған бұрын субъект Тіркелімнің қызметкеріне ұсынады:

1) швартовты сынақтардың аяқталғанын растайтын құжаттар;

2) Тіркеліммен келісілген швартовты сынақтардың бағдарламасы;

3) жүру сынақтардың жоспар-кестесі;

4) сынақ әдістемелерін бейнелеу;

5) техникалық құжаттамасы;

6) қажет болған жағдайда алдыңғы қисаудың нәтижесі бойынша жөнделгендер, жайларды су басып кеткенде кеменің орнықтылығы мен батпайтындығы туралы ақпараттар;

7) орнықтылық есебі мен қисаудың хаттамасы (басты кемелер үшін).

53. Жоғарыда көрсетілген құжаттарды беріп, швартовты сынақтардың аяқталғаны және байқалған ақауларды жойғаннан кейін, субъект жазбаша түрде Тіркелімге жүру сынақтарын өткізу мүмкіндігі туралы сұраныс береді.

54. Бұл сұраныста субъект:

1) кеменің жүру сынақтарына дайындығын растайды;

2) жүру сынақтарына қатысқан саны туралы мәліметтерді көрсету;

3) ұжымдық және жеке құтқару құралдары туралы мәліметтерді көрсету;

4) жүру сынақтарын бастаудың жобаланған мерзімін көрсету.

55. Субъекттің жүру сынақтарын өткізуге берген өтініші Тіркелімде он бес күнтізбелік күн ішінде қаралады.

56. Тіркелім қарau нәтижесінде субъекттіге жүру сынақтарын өткізу мүмкіндігі, жүру сынақтарын өткізу мерзімі мен ауданы көрсетілген жазбаша жауап жібереді.

57. Швартовты немесе жүру сынақтары келесі жағдайларда тоқтатылады:

1) жөндеуге келмейтін немесе ақау байқалған жағдайда;

- 2) авариялық күйге ұшыраған жағдайда;
- 3) метеорологиялық жағдай құрт төмендегендे.

58. Сынақтарды тоқтату туралы шешімді Тіркелімнің қызметкері немесе себебіне қатысты Тіркелімнің қызметкерімен келісімі бойынша субъект қабылдайды.

59. Сынақ тоқтатылған жағдайда субъект сынақтың тоқтатылу себептерін, қайта сынақ жүргізуге дейін орындауға жататын, тоқталу себептерін жою бойынша талаптарды көрсетіп акт жазады.

60. Егер апатқа ұшырау жағдайының себебі құрылымдық жетіспеушілік немесе дайындау ақауынан болса, онда апattyқ күйге ұшыраған жағдайда Тіркелімнің қызметкері техникалық куәландыру актісін толтырады.

61. Сынақтың аяқталуы бойынша бұйымдарды қарау жүргізіледі, бұрын байқалған ақауларды жою мәліметін мазмұндайтын және оларды жою үшін қабылданған шаралар нәтижесі бойынша акт жасалады.

62. Тіркелім қызметкерінің келісімі бойынша жойылған ақаулардың көлемі және қарау нәтижесіне қатысты, мұндай қараудан кейін швартовта немесе кемеде бақылау сынағы жүргізіледі.

63. Швартовты және жүру сынағының нәтижесі Тіркелімнің қызметкерімен келісуімен бақылау көрсеткіштері қамтылып қондырылар, механизмдер, жүйелер және басқа да бұйымдардың жұмысын бағалау үшін қажетті хаттамаларға және журналға енгізіледі.

64. Имитациялық әдістерді қолдану арқылы кемені қозғалыссыз жүру тәртібінде сынау немесе жүру сынағының нәтижесі бойынша Тіркелімнің қызметкері субъектіге хабарлайды:

- 1) ескертүлөр;
- 2) Тіркелімнің құжаттарын беру үшін жасалатын жұмыстар;
- 3) байқау көлемі көрсетілген ашуға жататын бұйымдар тізімі.

65. Байқау процесінде қараудан кейін бақылау сынақтарын қажеттілігін және олардың жағдайын анықтау үшін бұйымдардың бөлек түйіндерін жинауға рұқсат етіледі.

66. Байқау нәтижелері субъектімен құралатын және келесі мәліметтерді мазмұндайтын актімен жазылады:

- 1) байқауға жататын бұйымдар тізімі;
 - 2) анықталған ақаулардың сипаттамасы;
 - 3) ақаудың болу себептері;
- 4) ақауларды жою бойынша шаралары.

67. Бақылау шығуға дейін швартовты, жүру сынақтары және ақауларды байқау процесінде анықталған барлық ақаулар жойылып, Тіркелім қызметкерінің барлық ескертулері қамтылуы тиіс.

68. Бақылау шығуды жүргізу Тіркелімнің қызметкерімен келесі міндеттерді ескере отырып келісіледі:

1) бүйім байқауға ұшырап және оны бақылау сынақтары тек қана бақылау шығу кезінде ғана жүргізіледі;

2) бұйымның жөндөлгөнін анықтайтын параметрлер тек қана бақылау шығу көзінде алдынды мүмкін;

3) жұмысқа қабілеттілігі тек қана бақылау шығу кезінде, швартовты және журу сынақтары немесе жарапты түйінді байқауды аудыстырудан кейін расталды:

4) имитациялық құралдармен қажетті тәртіптерге немесе мұндай қуралдардың болмауынан режимдердің тәртібіне көп жеткізу мүмкін емес.

69. Кемекүрылыстық немесе стапельдік орында акваториясында журу тәртібінің орындалуы кемелік механизмдер және жабдықтар имитациялық қондырғылар және әдістерді қолдану арқылы сынақтарын өткізу мүмкін (бұдан әрі - имитациялық сынақтар).

70. Имитациялық сынақтар кеме механизмдерінің және жабдықтарының бөлек турлеріне де, кеме жинағының барлық жабдығы ушін де жүргізілуі мүмкін.

71. Имитациялық сынақтарын жүргізудің мақсатқа сәйкестілік пен әдістерін субъекттілер аныктайтын

72. Имитациялық сынақтар жүргізу кезінде арнайы құралдар, стенділер және полигондар, сонымен қатар штаттан тыс аспаптар мен құрал-саймандарды колдануға рұксат етіледі.

73. Имитациялық сынақтар жүргізу кезінде сыналатын бұйымның параметрлері жай сынақтар қөлемінде тексерілу кажет.

74. Егерде имитациялық сынақтар кейбір параметрлердің анықтауын рұқсат етсе, онда калған сынақтар жай сынақтар арқылы тексеруі тиіс.

75. Имитациялық сынақтар нәтижелерінің нақтылығы жай сынақтар нәтижедерінен кем болмауы тиес.

76. Имитациялық сынақтар әдістерін енгізу үшін осы сериядағы имитациялық сынақтардың жұмыстық әдістемесін қарастыру мен келісу, олардың нәтижелеріне сараптама жүргізу арқылы салыстырмалы сынақтар (имитациялық әдіспен және бос суда) өткізу кажет.

77. Салыстырмалы сынақ Тіркелімімен келісілген бағдарлама бойынша еткізіледі

78. Салыстырмалы синактар бағдарламасы (әдістемесі):

1) қабылданған имитациялық сынақ әдісінің теориялық негізін, бұйымдардың сынағының имитациялық құрылғылар мен қоспалардың кестелерін (сызбалар), полигондар кестелерін, салыстырмалы сынақтар өткізуі тиіс кемелердің саны туралы мәлімет қосатын түсініктемелік бөлім;

2) монтаждың сапасын тексеру ережелері және швартовты тәртіпте өткізетін

с и нақ т а р

б о й ы н ш а

т а л а п т а р ;

3) параметрлерді бақылау және өлшеу нұсқауын қоса тәжірибелі имитациялық сынақтарды өткізу бойынша нұсқау, сонымен қатар бақылау параметрінің мәні арқылы;

4) тәжірибелі имитациялық және жай сынақтарда алынған параметрлердің талап етілген ұқсастығы және салыстырылу әдістемесі туралы нұсқау.

79. Келістірілген параметрлердің мәні, сынақ нәтижесінің ұқсастығының берілуі әрі қарай жасалатын кемелерде және имитациялық сынауларды өткізу туралы тұжырым, субъект Тіркелімнің қызметкерімен келісілген екі кемеден кем емес салыстырмалы сынаулар нәтижесі бойынша акт жасайды.

80. Имитациялық сынақ бағдарламасы Тіркеліммен келісіледі және мыналар е ск е р і л е д і :

1) ж а л п ы е р е ж е ;

2) сынаққа ұсынылатын бұйымның техникалық жағдайына қойылған т а л а п т а р ;

3) имитациялық құрылғылардың немесе басқа қамтамасыз етуші құрылғылардың, құралдардың техникалық жағдайына қойылатын талаптар;

4) параметрлерді бақылау және өлшеу нұсқауларын қоса сынауларға дайындау және оларды өткізу бойынша сондай-ақ имитациялық құрылғылардың параметрлерінің мәнінің көмегі арқылы жетуі қажет;

5) имитациялық құрылғылардың және полигондардың схемалары;

6) салыстырмалы бақылаулық сынақтарды өткізу нұсқауы және оларды өткізу жиілігі.

81. Имитациялық сынақтар нәтижелерінің тұрақтылығын растау мақсатында Тіркеліммен келісілген уақытта немесе кемелердегі құрылыш нөмірлерін тағайындау жолымен имитациялық әдіспен сыналатын сериялық жасаудағы кемелердегі салыстырмалы бақылау сынақтары жай сынақтар бағдарламасы көлемінде барлық бөліктері бойынша толық бағдарламалар сынақтары орындалуы тиіс.

82. Жай және имитациялық сынақтар нәтижелерінің тұрақтылығын, бұйымды монтаждау және дайындау сапасының тұрақтылығын есепке ала отырып бақылау сынақтарының мерзімділік жиілігі орнатылады.

3-тарау. Кемелерде орнату үшін бөлек материалдар мен бұйымдарды дайындау тәртібі

83. Тіркелімнің қызметкерлері кеменің корпусын дайындауда қолданылатын материалдар мен бұйымдарын техникалық куэландыру кезінде мыналарды қ а р а у ғ а т и і с :

1) табақтың, жолақтың, бейіндік және сорттық прокат пен құбырлардың, құймалар мен шындалардың немесе құйылған және қақталған бұйымдардың сертификаттарының, дәнекерлеу материалдарының құжаттарының болуы (электродтар, сымдар, флюстар);

2) материал таңбасы мен бөлшектерде көрсетілген балқыту нөмірінің сертификат деректеріне сәйкестігі. Егер балқытудың нөмірі болмаса немесе шартты белгімен ауыстырылса, ол субъекттің ішкі құжаттары бойынша бір мәнде анықталуы тиіс;

3) материал таңбаларының сыйбалар талаптарына сәйкестігі.

84. Сыртқы тексеріп қарау кезінде техникалық күәландыруды жүргізетін Тіркелімнің қызметкерлері мыналарды тексеруі тиіс:

1) қадағалау объекті конструкцияларының сыйбалар мен техникалық құжаттамаға сәйкестігі, бөлшектердің, тораптардың және басқа да элементтердің біріктіруі, тоқайласуы және дәнекерленуі, өндеуді орындау сапасы мен басқа да конструктивті талаптар;

2) көзге көрінетін ақаулар мен ауытқулардың болмауы, уақытша құрастыру бөлшектері мен аспаптарды кетірудің сапасы;

3) орындалған жік дәнекерлері үлгісінің сыйба талаптары мен балқылып біріктіру кестесіне сәйкестігі, сыртқы ақаулардың болмауы.

85. Тіркелім қызметкерінің талап етуі бойынша тексеру үшін рентгендік-және гаммо- суреттер, ультрадыбыстық бақылаудың бюллетендері көрсетілуі тиіс, кейбір жағдайларда ақаудың сипатын анықтау үшін жапсарлардың ашылуы мүмкін.

86. Тіркелімнің қызметкерлерімен техникалық күәландыру кезінде корпус сынақтарында мыналар тексерілуі тиіс:

1) бөлме-жайдың сынақтарға дайындығы;

2) сынақтар жүргізуіндегі әдістері мен шарттары;

3) сынақтар арқылы конструкциялар мен жапсарлардың қамтылуының толықтығы;

4) технологиялық операциялардың орындалуының жүйелілігі мен әдістемесі және ұйым арқылы операция барысында бақылау жүргізуі;

5) өткізбеушілікті бағалаудың дұрыстығы;

6) ақаулы жерлерді түзету.

87. Корпус бөлшектерін, торап жинақтамаларын, секциялар мен блоктарды дайындау барысында Тіркелімнің қызметкерлері әрбіреу технологиялық процеске және барлық технологиялық операцияларын аяқтауға техникалық күәландыру жүргізеді.

88. Стендтер, кондукторлар, төсөніштермен басқа да жабдықтар жинақтауға дейін, жинастырылатын тораптардың, секциялар мен блоктардың габаритті

көлемдерінің өлшенген дәлдігі, плаздан түсірілген сызбалар мен ординаттарға сәйкес қоршауларының жатықтығы қамтамасыз етілу үшін Тіркелімнің қызметкерлері алдын ала тексереді.

89. Топтамалық кемелердің корпустарын жасау тұсында техникалық куәландыру аяқталған секциялар мен жеке тораптарға қарағанда жүргізілуі мүмкін.

90. Секцияларды куәландыру тұсында Тіркелімнің қызметкерлері:

- 1) техникалық құжаттаманың сақтауын тексереді;
- 2) материалдарды зерттейді;
- 3) дәнекерлік құрылым элементтерін сыртқы байқауын жүргізеді;
- 4) дәнекерлік жапсарлардың дефектоскопиясын жасайды;
- 5) өткізбеушілікке сынақтарды жүргізеді.

91. Техникалық куәландыруға блоктар жинау-дәнекерлеу мен дәнекерлеу жұмыстары және өткізбеушілікке сынаулар толық аяқталғаннан кейін көрсетіледі. Құбырлар, жабдық сандарының үлкен көлемімен жабдықталған кеме блоктары, куәліктендіруге жататын корпустың барлық құрылымдарына жеткілікті жету мүмкіндігі болғанда ұсынылады.

92. Техникалық куәландыруға жинау, дәнекерлеу, тойтару және түзету бойынша барлық жұмыстар, сондай-ақ корпустың құрылымдарға тікелей қосылатын жабдықтың барлық бөлшектерінің орнатылуы аяқталғаннан кейін бөлме-жайлар ұсынылады. Бір метр ұзындықта куәландырылатын бөлмеге жанасатын құрылымдар да сондай-ақ біржола дәнекерленуі тиіс.

93. Корпус құрылымдарында сываттар анықталған жағдайда, Тіркелімнің қызметкері субъектті хабардарлайды және ол құрылымның күйін, соның ішінде бұрын куәландырылған құрылымдардың жағдайын зерттейді.

94. Субъекттер сываттардың пайда болуының себептерін анықтау мен оларды жою жөнінде шараларын қабылдайды:

- 1) Тіркелімнің қызметкері көрсеткен аудандарында корпус бойынша жұмыстар токтатылады;
- 2) субъект сываттардың пайда болуы жағдайларының талдауын жеткізуі және олардың алдын алу мен жою жөнінде шаралары Тіркелімнің қызметкеріне ұсынады;
- 3) Тіркелімнің қызметкерімен келісілген технология бойынша ақауланған құрылымдар корпустан алынуы немесе сываттарды біржола кетіру арқылы жөнделуі тиіс.

95. Басты және топтамалы бұйымдарды дайындау техникалық куәландыру мүнадан тұрақтады:

- 1) Тіркеліммен бұрыннан келісілген техникалық құжаттамасын қолдануын дұрыстырын тексеру;

- 2) қолданылған материалдың техникалық күэландыруы;
- 3) визуалдық қадағалау;
- 4) өлшемдерді бақылау;
- 5) дефектоскопия;

6) сынақтар.

96. Жаңа тіркеу құлыптың тәжірибелі үлгілер немесе тартылу құрылғы стендте Тіркеліммен келісілген бағдарламасы бойынша тензометорлық және динамометрлік сынақтарға тартылған болуы тиіс.

97. Құтқару шлюпкаларын, салдарын, аспаптарын, шеңберлерін, кеудешелерін техникалық күэландыру кезінде Тіркелімнің қызметкерлері сынақтарын өткізеді.

98. Кемелік механизмдерін техникалық күэландырудың Тіркелімнің қызметкерлері :

- 1) материалдардың сапасын және термиялық сапаның өндеуін, толықтыру жабдығын, зауыттық таңбасын және ретін құжаттар бойынша зерттейді;
- 2) гидравликалық және ауалық сынақтардың өтуіне қатысады;
- 3) визуалдық байқауды және өндірімнің сапасын, өлшемдердің жұмыс сызбаларына сәйкестігін, технологияны сақтау және технологиялық құжаттамамен талап ететін дефектоскопия әдісін қамтамасыз етуін зерттейді.

99. Механизмдерді, олардың бөлшектерін жасауға және толықтыру үшін барлық материалдарға, жинақтаушы жабдықтар және бұйымдарға материал және дайындау тәсілінің келісілген техникалық құжаттамасына сәйкестігін растайтын құжаттар мен сертификаттар болуы тиіс.

100. Субъектілер гидравликалық сынаққа тартылған бұйымдардың термиялық және механикалық өндеуін қамтамасыз етеді.

101. Бөлшектерді гидравликалық сынақтардың нәтижелерін сынақтар журналына енгізіледі, онда мыналар көрсетіледі:

- 1) бұйымның атасы;
- 2) өндірістік нөмірі;
- 3) сызбаның нөмірі;
- 4) жұмыс қысымының белгісі;
- 5) сынау гидравликалық қысымның белгісі;
- 6) сынақтардың нәтижелері мен жіберілген ақауларды жөндеу туралы мәліметтер;

7) сынақтың күні;

8) субъект өкілінің қолы.

102. Сынақтан өткен бөлшектердің көрнекі жеріне бөлшектің нөмірін, таңбасын, ал қажет болған жағдайларда - жұмыс және сынама қысымдардың белгілерін ойып жазу керек.

103. Болмайтын ақауды немесе Ереже мен нормативті-техникалық актілерінің басқа бұзылуын анықтағанда Тіркелімнің қызметкері ақаудың ықтимал болудан алдын-алу сақтандыру және оның себебін анықтау үшін қажет көлемінде қайта техникалық куәландыруды жүргізеді.

104. Жаңадан жасалынатын механизмдер сынақтарға тартылған болатын, сондай-ақ жөндеуден кейін механизмдер сынақтарға тартылуы тиіс.

105. Механизмнің негізгі элементтерін жаңартуда сынақтар дайындаушы зауыт немесе жобалауды жасайтын субъектімен әзірлеген және Тіркеліммен келісілген бағдарлама-әдістемесі бойынша жүргізіледі.

106. Ишкі жану қозғалтқыштардың бөлшектері мен түйіндерін техникалық куәландыруда Тіркелімнің қызметкерлері мыналарды тексереді:

1) біліктестік және механизмдердің тоқайлас бөлшектерінің білік аралық көлемдері;

2) түптік, шатундық подшипниктер төсеніштері мен шатунның үстіңгі қалпақшасы подшипниктерінің диаметриалды қондыру көлемдері, сондай-ақ түптік подшипниктер төсеніштерінің біліктестігі;

3) поршеньнің қондыру саңылауларының біліктестігі және шатунмен тоқайласу тұсындағы біліктердің перпендикулярығы;

4) блок бөлшектерінің, фундамент рамаларының, цилиндр қақпақтарының, блок қалпақшалары элементтері жалпақтықтарының тұра сызықтығы мен перпендикулярығы;

5) тоқайлас бөлшектер ажыратылымы жалпақтықтарының тазалығы мен дәлдігі;

6) ақаулардың жоқтығы, өндөудің тазалығы, мойындар мен галтелдер пішіндерінің дұрыстығы, негізгі қабаттардың соғуы, мойындардың біліктестігі, кривошиптердің орналасуы, иінді біліктердің тұрақты және динамикалық теңгермелілігі.

107. Қозғалтқыштарды сынақтар алдында Тіркелімнің қызметкерлеріне келесі құжаттар ұсынылады:

1) сынақтарға дайын болу жөніндегі құжат;

2) бақылайтын параметрлер бойынша нәтижелерді көрсету арқылы зауыттық сынақтардың жүргізілуі туралы құжаты;

3) сынақтардың бағдарлама-әдістемесі;

4) стендтің төлкұжаты;

5) қызмет көрсету бойынша сипаттама мен нұсқаулық, түйіндік сыйбалардың жинағы, монтаждық көлемдер, бөлшектерді өлшеудің нәтижелері;

6) стендтің бақылау-өлшеу аспаптарын немесе штаттық аспаптарды тексеру жөніндегі құжат пен оларды орнатудың схемасы;

7) жинақтаушы жабдықтың, оны сынаққа жататын механизммен бірге

стендке орнату тұсындағы құжаттамасы;

8) жасалу деректермен толтырылған зауыттың техникалық формуляры.

108. Тіркелім қызметкерлерінің қатысуымен жүргізілетін бақылау сынақтарында мыналар тексерілуі тиіс:

1) іске қосу қасиеттері;

2) реверсивті құрылғының жұмысы;

3) апарттық-ескерту дабылдамасының жүйесі мен қорғауыш құрылғылар;

4) автоматтандырылған басқарудың жүйесі;

5) айналу жиілігін реттеу жүйесі.

109. Әрбір дайындалған қозғалтқышқа, механизммен бірге тапсырыс берушіге жіберілетін зауыттың техникалық формуляры жасалуы тиіс. Формулярға келесі құжаттар қосымшалануы керек:

1) техникалық шарттар арқылы нұсқалынатын көлемдегі механизмнің және жинау сызбаларының жинақталымы;

2) контрагент-зауыттармен жинақталатын көмекші механизмдердің формуларлары;

3) техникалық сипаттама мен механизмнің және арнайы құралдың толық сипаттамасы көрсетілген пайдалану жөніндегі нұсқаулық;

4) қосалқы бөлшектердің ведомосы;

5) бақылау-өлшеу аспаптарының төлкүжаты;

6) қозғалтқышты жасалудан қабылдау туралы актісі;

7) қозғалтқыштың стендік сынақтарының (тексеру сынақтарының) хаттамасы;

8) сынақтан кейін қозғалтқышты тексеру жөніндегі актісі.

110. Формулярды тексергеннен кейін Тіркелімнің қызметкері станинаның қорғалған жеріне Тіркелімнің таңбасын қояды.

111. Стендтік сынаулардың алдында Тіркелімнің қызметкеріне келесі құжаттар

ұсынылады:

1) материалдарға сертификаттары;

2) дефектоскопия акті;

3) өлшеулердің, ортаға дәл түсірудің, гидравликалық сынақтардың теңгеру нәтижелерімен қозғағыштың төлкүжаты;

4) стендтің төлкүжаты;

5) Тіркеліммен келісілген сынақтардың бағдарламасы.

112. Қозғағыштың стендтік сынақтар штаттық жабдықпен бірге кемелік сынақтарға барынша жақын жағдайларда жүргізу керек.

113. Стендтік сынақтардан кейін Тіркелімнің қызметкерімен келісілген көлемде қозғағыш өзектерінің бөлшектенген түрдегі тексерілуі жүргізілуі тиіс.

114. Техникалық куәландырудың оң нәтижесінде Тіркелімнің қызметкері қозғағыштың төлқүжатына қолы мен таңбасын қояды.

115. Электр жабдығын дайындау, монтаждау, швартовтық және жүру сынақтар кезеңінде техникалық куәландыру жүргізіледі.

116. Электр жабдығын орнату кезінде қолданылатын және электр құрылғысын жасау барысында жүзеге асырылатын технологиялық процестер Тіркелімнің қызметкеріне материал мен бұйымның қызметкеріне рұқсат етілген жағдайда техникалық куәландыру үшін ұсынылады.

117. Тіркелімнің қызметкері электр құрылғысын техникалық куәландыру к е з і н д е :

- 1) оқшауландың жағдайы мен қарсыласуы;
- 2) электр энергиясын тарату жүйесін қолдану;
- 3) электр энергиясы көздеріне қосылу торабын;
- 4) жарылыс қауіпі бар кеңістікте және бөлме-жайларда орналастырғанда электр құрылғысының жарылыс қорғанысының деңгейін;
- 5) кабельдерде қолданылатын түрлері, маркалары және қимасын;
- 6) электр қуатының жерге тартылуын тексереді.

118. Тіркелімнің қызметкерлері генераторларды, ескек электр қозғалтқыштары, басты және таратушы қалқандарды, жауапты мақсаттағы электр желісін келтірудің бас үлгілерін және ток таратушы қондырғылардың сынақтарын жүргізуге қатысады.

119. Электр жабдығы дайындаушы-зауыттың стендісінде және кемеде Тіркеліммен келісілген сынақтар бағдарламасына сәйкес сынақтан өтуі тиіс.

120. Сынақтар өткізу кезінде детальдардың ақаулары мен бұйымның жұмыс істеуі бұзылса Тіркелімнің қызметкері ақауларды табу мақсатымен тексеру жүргізіп, бұйымды әрі қарай сынақтан өткізудің мүмкіндігін анықтайды.

121. Радиожабдықты сынақтан өткізу алдында Тіркелімнің қызметкеріне:

- 1) Тіркеліммен келісілген радиожабдықтарға техникалық құжаттама;
- 2) жабдықтау бұйымдарға құжат;
- 3) Тіркеліммен келісілген сынақтардың бағдарламасы мен әдістемесі;
- 4) жабдықтың оның сипаттамасын растайтын қажетті құжаттар;
- 5) Сынақ зертханаларын тану туралы куәлік;
- 6) егер сынақтар бағдарламасында қарастырылған болса, жекелеген сынақтардың оң нәтижелерін растайтын (мысалы, жарылыстан қорғануға) құзырлы органдардың құжаттары ұсынылады.

122. Егер бұйымды техникалық куәландыру кезінде бұйымның келісілген техникалық құжаттамаға, Ережеге немесе нормативтік-техникалық актілерге сәйкес еместігі анықталса, онда бұйым субъектіге қайта тексеру мен ақауларды жою үшін қайтарылады.

123. Экологиялық қауіпсіздік жабдығын дайындау (бұдан әрі - ЭҚЖ), осы жабдықтың деталі мен тораптарын, сонымен қоса оны монтаждау Тіркеліммен келісілген техникалық құжаттамасы бойынша жүзеге асырылады.

124. ЭҚЖ жабдықтың мақсаты, дайындаушиның атауы, тұрпаты, моделі, зауыттық нөмірі және жасалынған жылы, сонымен қатар Ережеге сәйкес қажет болса Тіркелімнің таңбасы көрсетілген кестесі болуы тиіс.

125. ЭҚЖ дайындаудағы техникалық куәландыру өзіне:

1) материалды тексеру немесе жабдықтаушы бұйымды, қосалқы құжаттарды т е к с е р у д і ;

2) дайындалған детальдар мен тораптарды келісілген техникалық құжаттамаға сәйкестігін тексеруді;

3) дәнекерлеу жұмыстарын тексеруді;

4) гидравликалық сынақтарды;

5) жұмыс істеуін тексеруді қосады.

126. Дайындаушиның стендісінде немесе онымен келісілген сынақтар бағдарламаларына сәйкес Тіркеліммен танылған ұйымда ЭҚЖ бірінші топтамалық (басты) бұйымы сынақтардан өтеді.

127. Тіркеліммен келісілген стенде сынақтан өтуі кеменің бортында өтумен алмастырылуы мүмкін. Осы кезде ол Тіркеліммен келісілген кеңейтілген бағдарлама мен әдістемесімен өткізіледі.

128. Топтамалық бұйымдардың қабылдау-тапсыру сынақтар қөлемі басты бұйымның сынақ нәтижелерін есепке ала отырып, жасау және бағдарламаны келісілгенде белгіленеді.

129. Монтаж және гидравликалық сынақтар бойынша жұмыстар аяқталғаннан кейін ЭҚЖ Тіркеліммен келісіліп жасалған бағдарлама бойынша ЭҚЖ жұмыс үстінде тексеру жүргізіледі.

Қазақстан Республикасының

Көлік және коммуникация

министрінің

2006 жылғы 12 желтоқсандағы

N 334 бұйрығымен бекітілген

Кемелерде орнату үшін материалдармен

бұйымдарды дайындау туралы ережесіне

1 қосымша

**Кеме қатынасы тіркелімнің
техникалық куәландыруға жататын
бұйымдардың тізімі**

1 . К е м е к о р п у с ы .

2. Штевенъдер, кильдер, ескіш біліктердің кронштейндері, дейдвудтық
кубырлар мен төлкелер.

3. Жинақталымды сыртқы қаптама, бұрылмайтын саптамалар.

4. Палубалар, платформалар, фермалар мен пиллерстер.

5. Екінші түп, екінші борттар.

6. Өткізбейтін қалқалар және кіріктірме цистерналар.

7. Ескіш біліктердің тоннельдері.

8. Фальшборт, кондырмалар, рубкалар.

9. Негізгі және көмекші механизмдердің астындағы фундаменттер және қазандар.

10. Комингстер, тамбурлар және кеме корпусындағы басқада саңылау
коршалары.

11. Құрылғылар, жабдық пен жабдықтау.

12. Рұльдік құрылғылар:

1) баллерлер және рудерпистер;

2) рульдің баспасы және жинақталымдағы бұру саптамасы;

3) баллерлер подшипниктер;

4) дәнекерлердің бөлшектері: баллерлердің, руль баспасымен баллерлердің, бұру саптамасымен, румпель немесе баллерлі сектор;

5) рүмпельдер, секторлар;

6) руль баспасы ауыстырыштың, бұру саптамасының шектегіштері және олардың бөлшектері;

7) руль жетектері білікшелері сымының бөлшектері;

8) штур арқандық сымның бөлшектері;

9) запастық руль жетегі;

10) рульдеші құралғы;

13. Зәкірлік құрылғы:

1) з ə к i р л е р ;

2) зәкірлік шынжырлар;

3) зәкірлік бекіткіштер;

4) зәкір шынжырының немесе арқанның түптік ұшын беруге арналған
қ ұ р ы л ғ ы ;

5) зәкірлік палубалық және борттық клюздер.

14. Швартовтық құрылғылар: кнехтер, бекіту тетіктері, бумаңық планкалар, роульстер мән тоқтатқыштар.

15. Буксирлік және тіркеу құрылғылары:

1) битенгтер, кнекстер, бумалық планкалар, клюздер, тоқтатқыштар, роульстар
бекіту тетіктері;

2) бұксирлік гактар;

3) бекіту бөлшектерімен бункерлік доғалар, бұксирлік аркалар;

4) бұксирлік арқанды беруге арналған құрылғы;

5) жақтаулық және борттық автосцептер;

6) керу станциялары, арқан қысқартатын құрылғылар, амортизаторлар;

7) бұру-тіреу құрылғылары.

16. Құтқару құралдары:

1) шлюпкалар, салдар және құтқару құралдары;

2) шлюпбалкалар және құтқару шлюпкалары мен салдарын түсіретін құрылғылар;

3) шлюпкалық жетек;

4) танкерлік шлюпкаларды іштен түсіруді басқаратын құрылғы;

5) шлюпкалар мен салдарды жабдықтау;

6) шенберлер, желеттер, құтқару гидрокостюмдері.

17. Сигналдық құрылғылар:

1) сигналдық тачтаның рангоуты мен такелажы;

2) сигналды-айырғыш фонарьлар;

3) сигнал дыбыстық құралдар.

18. Навигациялық жабдық.

19. Навигациялық жабдықтау.

20. Корпустағы, қондырмалар мен рубкалардағы құрылғылар және саңылау жаппалары:

1) иллюминаторлар (рубкалық терезелер) борттық және палубалық, дөңгелек және тік бұрышты;

2) қондырғылардағы, рубкалардағы сыртқы есіктер және өткізбейтін қалқалардағы есіктер;

3) ұқсас, жарық, желдеткіш люктердің қақпақтары, цистерна мойындарының қақпақтары;

4) раструбтар мен вентиляциялық (желдеткіштік) қалпақшалар;

5) жүк люктерінің қақпақтары.

21. Бөлме-жайлардың жабдығы:

1) эвакуация жолдарындағы кеме баллас-жайларының есіктері;

2) еніс және тік (вертикаль) траптар;

3) леерлік қоршау, фальшборт және көпіршелер.

22. Қанаттық құрылғылар.

23. Авариялық жабдық.

24. Аяа тұғырықты еменің икемді қоршаулары.

25. Барлық қызметтегі кеме арқандары: болат, өсімдік және синтетикалық.

26. Өртке қарсы қалқалар мен палубалар.

27. Өртке қарсы есіктер.

28. Торкөздер.

29. Палубалық бүркемелер.

30. Кілемдер.

31. Мебель.

32. Өрт сөндіру жүйелері.

33. Сұйытылған газбен жұмыс істейтін тұрмыстық қондырығылар.

34. Өрт сигнализациясы.

35. Өртке қарсы жабдық.

36. От бөгегіштер.

37. Механикалық қондырығылар.

38. Білік сымдары:

1) тіреуіш, аралық, ескіш біліктер;

2) ескіш біліктердің қаптамасы;

3) берік және сүйеу подшипниктері;

4) біліктердің дәнекерлік муфталары;

5) білік сымдардың дәнекерлік болттары.

39. Дейдвудтық құрылғылар:

1) дейдвудтық құбырлар мен төлкелер;

2) дейдвудтық подшипниктер;

3) дейдвудтық құрылғылардың тығыздықтары.

40. Қозғаыштар:

1) ескек винтер;

2) қанатшалы қозғаыштар;

3) қозғауыш бағандар;

4) су шашатын қозғауыштар.

41. Ауа тұғырықты кеменің ауа айдамалаушылары.

42. Жүйелер мен құбырлар.

43. Жалпы кемелік жүйелер:

1) кептіру, балластық, мұнай құятын кемелердің сұйық жүктөрінің жүйесі, ауа, газ, өткізу, қотару және өлшеу құбырларының, вентиляция жүйелері, бүмен жылдыту жүйесі;

2) механизмдер мен құрылғылардың гидравликалық жетектері.

44. Механикалық қондырығылардың жүйесі:

1) отындық, май, сумен салқыннату сығылған ауа, пайдаланылатын су, газ-шығару, бу құбырлары мен үрлеу;

2) газ шығару жүйелері мен тұтіндіктердің үшқын сөндіргіштері.

45. Механизмдер.

46. Басты және қосымша ішкі жану қозғалтқыштарды:

- 1) фундаменттік рамалар;
- 2) картерлер;
- 3) цилиндрлер блогы;
- 4) цилиндр төлкелері;
- 5) цилиндрлер қақпақтары;
- 6) анкерлік дәнекерлер;
- 7) поршеньдер;
- 8) поршень саусақтары;
- 9) шатундар;
- 10) иінді біліктегі;

11) түптік, шатундық, шатунның үстіңгі қалпақшасының подшипниктері;
 12) түптік подшипниктердің, цилиндр қақпақтарының болттары мен өзектері;

- 13) таратқыш білік;
- 14) айналу жиілігін реттеуіштер, шекті сөндіргіштер;
- 15) шатундық болттар;
- 16) насостар: отын, май, салқындақыш;
- 17) турбоайдамалағыш;
- 18) таратқыш білік жетегінің және аспалы агрегаттардың шестернялары.
47. Басты қозғалтқыштардың ажыратқыш берілістері мен муфталары:

 - 1) редукторлар мен муфталардың корпустары;
 - 2) тісті донғалақтар мен шестернялар;
 - 3) редукторлар біліктегі.
 48. Көмекші және палубалық механизмдер:

 - 1) ауа жүргізуі компрессорлар;
 - 2) рульдік машина;
 - 3) рульдеуші құрылғылар;

 - 4) зәкірлік, швартовтық брашпильдер, шпильдер мен лебедкалар;

 - 5) бұксирлік лебедкалар;
 - 6) люк жаппаларының лебедкалары;
 - 7) шлюпкалық лебедкалар.

 49. Электр жабдығы.
 50. Ескіш электр қондырғы:

 - 1) генераторлар;
 - 2) электр қозғалтқыштары;
 - 3) қалқандар мен пульттер.

 51. Электр қуатының негізгі және авариялық деректері: генераторлар, аккумуляторлар мен аккумуляторлық батареялар.
 52. Күш беретін және жарық беретін трансформаторлар, электр қуатының

ТҮРЛЕНДІРГІШТЕРІ:

- 1) трансформаторлар;
- 2) айналатын және тұрақты (статистикалық) түрлендіргіштер;
- 3) электр машиналық күшейткіштер.

53. Бөліп таратқыш құрылғылар мен басқару және бақылау пульттері:

- 1) негізгі және авариялық бөліп таратқыш қалқандар;
- 2) топтық қалқандар, басқару және сигнализация бақылауының қалқандары мен пульттері, өзге қалқандар;
- 3) қорғауыш, реттегіш және коммутациялық аппаратура (автоматты сөндіргіштер, ажыратқыштар, реле, сөндіргіштер, қорғағыштар және тағы басқалар);
- 4) реакторлар, қуат коэффициентін арттыратын конденсаторлық құрылғылар;
- 5) тұрақты электрлік өлшегіш аспаптар;
- 6) шина сымдары.

54. Жауапты қызметтегі механизмдердің электр жетектері.

55. Бөлме-жайлар мен жауапты құрылғылар орналасқан орындардың, эвакуация жолдарының негізгі жарығы мен авариялық жарық:

- 1) тұрақты шырақтар;
- 2) бекіткіш арматура;

56. Электрлік машиналық телеграфтар.

57. Руль қанатының күйі мен ВРШ қалақтарының күйінің көрсеткіштері.

58. Ескіш біліктің тахометрі.

59. Қызмет телефон байланысы.

60. Авралдық (дүрмектік) сигнализация.

61. Өртті анықтау және көлемді өрт сөндіру құралдарын қосу жөнінде ескерту сигнализация жүйелері.

62. Өртке қарсы және өткізбейтін есіктердің сигнализациясы.

63. Жарылысқа қауіпті бөлме-жайлар мен кеңістіктердегі электр жабдығы (жарылыштан қорғалған).

64. Кабельдер мен сымдар.

65. Жай тартқыш құрылғылар мен қосулар, катодтық қорғаным, мұнай құятын кемелердегі кеме корпусының жерге қосылатын құрылғылары.

66. Отын мен майдың электрлік жылытықтыштары.

67. Қыздыру және жылыту аспаптары.

68. Жүк көтергіш құрылғылардың электр жабдығы.

69. Қазандар, жылу алмастыратын аппараттар мен қысым астындағы ыдыстар

70. Қазандар, соның ішінде пайдаланыстағы және су жылытықш, судың

- 1) корпустар, обечайкалар, түптер мен барабандар;
- 2) коллекторлар мен камералар;
- 3) от камералары;
- 4) ыстық құбырлары;
- 5) қазан дәнекерлері;
- 6) жағу құрылғылары;
- 7) экономайзерлер;
- 8) бу жинағыштар;
- 9) бу ыстықштар .

71. Механикалық қондырғылардың, кемелерді автоматтандырудың кешенді жүйелері .

72. Автоматтандырудың жүйелері.

73. Негізгі двигательдар, берілістер, білік сымдары.

74. Электрлік қондырғылар .

75. Көмекші және авариялық дизель-генераторлардың бастапқы двигательдері .

76. Негізгі және көмекші двигательдерге қызмет жасайтын жүйелер.

77. Негізгі қазандар .

78. Көмекші және утилизациялық қазандар.

79. Компрессорлар .

80. Тоңазытқыш қондырғыларды автоматтандыру жүйелері.

81. Жалпы кемелік жүйелерді автоматтандыру жүйелері.

82. Палубалық механизмдерді автоматтандыру жүйелері.

83. Жүк көтергіш құрылғылар (крандар, жүк жебелері, лифттер).

84. Металлоконструкциялар .

85. Механизмдер .

86. Қауіпсіздік аспаптары мен құрылғылары.

87. Басқару кабиналары .

88. Коршаулар .

89. Алынбалы бөлшектер .

90. Гак .

91. Лифт жабдықтары (шахта есіктері, қарсы салмақтар, буферлер, қауіпсіздік құрылғылар) .

92. Экологиялық қауіпсіздік жабдығы.

93. Мұнаймен ластауды болдырмауға арналған жабдық пен құрылғылар:

- 1) жинау цистерналары, тұндырғыш танктер;
- 2) сұзгіш жабдық ;

3) с и г н а л и з а т о р ;

- 4) мұнай аралас сулардың ағуын тоқтатуға арналған құрылғы;
 - 5) мұнай аралас суларды қотару, тапсыру және ағызу жүйелері;
 - 6) балластық және жуатын суларды тіркеу мен басқаруды шекарасын анықтауға арналған аспаптар;
- 7) балластық және жуатын суларды тіркеу мен басқаруды автоматты өлшеу жүйесі.

94. Ағынды сулармен ластауды болдырмауға арналған жабдық пен құралғылар :

- 1) жинау цистерналары;
 - 2) ағынды суларды өндөуге арналған қондырғы;
 - 3) ағынды суларды қотару, тапсыру және ағызу жүйелері.
95. Қоқыспен былғаудың алдын алатын жабдық пен құрылғылар:
- 1) қоқысты жинауға арналған құрылғы;
 - 2) инсинераторлар;
 - 3) қоқыс өндөуге арналған құрылғылар.

96. Мұнай төгінділерін оқшауландыруға арналған комплект:

- 1) қалқымалы бон коршашы;
- 2) зәкір;
- 3) бүй;
- 4) капрон арқан;
- 5) сорбент.

97. Жылу алмастыратын аппараттар мен қысым астындағы ыдыстар:

- 1) отын және май ысытқыштар;
- 2) негізгі және көмекші механизмдердің май мен су салқындаштары;
- 3) отын, май және су сүзгіштер;
- 4) қысым астындағы ыдыстар;
- 5) өрт сөндіру жүйелерінде қысыммен жұмыс істейтін ыдыстар мен аппараттар .

98 . А р м а т у р а :

1) қазандарға, ыдыстар мен жылу алмастыратын аппараттарға арналған қазандарап;

- 2) корғауыш клапандар .

99 . Р а д и о ж а б д ы қ .

100. Қатты сөйлейтін байланыс пен трансляция құрылғылары.

101. Антенналық құрылғылар мен жерге қосу.

102. Радиожабдықты орнатуға арналған бөлме-жай, радиожабдықты орналастыру .

103. Радиожабдық қорегінің негізгі және резервті көздері.

104. Тоңазытқыш қондырғылар:

- 1) тоңазытқыш агенттің компрессорлары;
- 2) тоңазытқыш агенттің, сұйық сұық тасушының, салқыннататын судың насыстары;
- 3) тоңазытқыш агенттің қысымымен жұмыс істейтін ыдыстар мен аппараттар;

4) құбырлар мен арматура;

5) қорғаныш және реттеуіш автоматиканың аспаптары;

6) салқыннатқыш бөлме-жайлардың, сыныпталушы кеме тоңазытқыш қондырғыларының құбырлары мен жабдығының изоляциясы.

Қазақстан Республикасының

Көлік және коммуникация

министрінің

2006 жылғы 12 желтоқсандағы

N 334 бұйрығымен бекітілген

Кемелерде орнату үшін материалдармен

бұйымдарды дайындау туралы ережесіне

2 қосымша

**Кеме қатынасы тіркелімінің техникалық
куәландыруға жататын материалдардың тізімі**

1. Металдар мен олардың қорытпалары:

- 1) табақтық және бейіндік прокат;
- 2) қазандарға, жылу алмастыратын аппараттар мен кеме құбырларына арналған құбырлары;

3) тойтармаға арналған материалдар мен тойтармалар;

4) темір бетондық кеме жасауға арналған арматуралық болат;

5) шынжырлар мен олардың қоспа бөлшектеріне арналған материал;

2. Шындаламалар мен құймалар:

1) штевендер, ескіш біліктердің кронштейндері;

2) руль баллерлерінің бұру саптамалары;

3) румпельдер, секторлар, руль баспасы мен бұру саптамасы;

4) дейдвудтық құбырлар мен төлкелер;

5) зәкірлер;

6) зәкірлік шынжырлар;

7) бұксирлік гактардың;

8) ескең винттер;

9) иінді ескіш аралық және тіреу біліктері;

1 0) ш а т у н д а р ;

11) негізгі механизмдердің беріліс шестернялары, донғалақтары мен біліктері.

3. Металл емес материалдар:

1) шыны пластиктер;

2) кеме корпустары мен қондырма конструкцияларына арналған бетон;

3) құтқару құралдарына арналған мatalар мен қабатты тоқыма материалдар.

4. Дәнекерлеу материалдары:

1) дәнекерлеу электродтары;

2) дәнекерлеу сымы, флюсте, автоматтық және жартылай дәнекерлеуге арналған қорғағыш газдар;

3) қорғағыш топыракты кетірусіз орындауға мүмкіндік беретін дәнекерлеу.

5. Маталар.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және қықықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК